

Quin deler tens, cartonyut
que més voldries, mormol
barricada vi d'ixte barral
en honor al Rei Barbut!
22-11-1986 M.P.S.

Handwritten musical notation on a staff, with the letters "B" and "C" written below it.

Colla del Rei Barbut

Magdalena
2024

A la colla del
Rei Barbut, amb
afecte.
TRAVET QUINO
el KETO.

EDITA
Colla del Rei Barbut

PORTADA
Traver Griñó

@ DE LA PRESENT EDICIÓ
Colla del Rei Barbut

@ DELS TEXTOS
Els autors

DIPÒSIT LEGAL
CS 137-2020

MAQUETACIÓ i IMPRESSIÓ
Imprenta Rosell S.L.

El llibre ha participat en la convocatòria dels premis
de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià de l'any 2024

Saludes

Manuel G.

Altava Lavall

President
de la Colla del Rei Barbut

Benvolguts barbut:

Plens d'il·lusió ens acostem a celebrar un any més les nostres festes fundacionals.

Molts esdeveniments hem organitzat este passat any: en el 772 aniversari de la Fundació de la vila de Castelló continuem amb la lectura del Tombatossals; eixe mateix dia, bategem al Rei Barbut realitzat en 3D amb material biodegradable provinent de la dacsca i altres productes compostables; hem cedit el cap de bou "Malquerido" al Museu del Bou de Borriana; assistim a les galanies de les Reines de les festes i a la presentació de Nayla, filla de soci, madrina infantil de la Gaiata 3; tots els dissabtes hem continuat tenint oberta la seu per a trobar-nos amb els nostres amics i coneguts en el "Vermut del barbut"; continuem participant en la Nit de l'Art i organitzarem de nou el Campionat del món de futbolí Colla del Rei Barbut; continuem amb la participació bianual en les campanyes de donacions de sang i hem publicat l'obra del Tombatossals en huit idiomes, devenint l'obra literària de Castelló editada en més idiomes.

I, també, continuarem pujant al turó de la Magdalena el pròxim tercer diumenge de Quaresma, esmorzant en el 'Mas del moro'; participarem en el Pregó infantil amb les nostres filles i fills, celebrarem el XXXIII Concurs de paelles entre colles; continuarem or-

ganitzant el VII concurs de relats curts amb participació de joves i adults i, d'una manera principal, tots junts, assistirem a l'Ofrena a la nostra estimada Mare de Déu del Lledó. Enguany en el Centenari de la seua coronació i, a qui, com sabeu, el dijous 3 de maig de 1990, dia del tridu dedicat a les Colles festeres, juntament amb el corresponent en les festes de primavera, li vam concedir a la nostra Patrona, el Voladoret d'Or.

Enguany hem triat Voladoret d'Or 2024 a huit veus, huit músics, huit amics. El Grup *Jacaranda*. Durant els trenta-nou anys que porten junts, han treballat realitzant serenates a les dones de Castelló, els dissabtes del mes de maig i ens han delectat mostrant els seus treballs i concerts en audicions i teatres. Enhorabona, amics! Entreu a formar part de la nostra Colla! I, com sempre en les pròximes festes, podreu gaudir amb nosaltres de la plaça de les Aules amb el seu bon ambient del matí a la nit amb l'actuació de coneguts grups musicals que ens amenitzaran amb la seua música i el seu art.

Gaudim de les nostres festes amb la responsabilitat de sempre, molt orgullosos de les nostres arrels i sabedors de la significació de la Colla en la cultura i festa de la ciutat i, com deia nostre volgut galifant, tinguem socis, amics i els qui ens visiten a la plaça de les Aules: Bon pit, bon cànem!

GIULIANI'S

GRUPO GASTRONÓMICO

GIULIANI'S

Salera

· Centro Comercial Salera ·

GIULIANI'S

Centro

· Calle Escultor Viciano 4, Castellón ·

GIULIANI'S

Ocean Spirit

· Grao de Castellón ·

GIULIANI'S

Beach

· Playa del Torreón, Benicàssim ·

OFICINAS CENTRALES

Calle Jose Maria Guinot Galán 5, Castellón

info@giulianisgrupo.com

Carlos

Mazón

President de la Generalitat

Castelló marca cada any l'arribada de la primavera amb una festa magnífica que brinda als veïns i a moltíssims visitants l'oportunitat de compartir unes jornades d'alegria en un clima de germanor. Les tradicions heretades dels nostres majors, l'entusiasme dels més menuts i un ampli programa d'actes convoquen cada any a la ciutat a persones de les més diverses procedències que volen viure una experiència única.

Moltes persones treballen durant mesos per a fer possible unes celebracions tan especials. Colles, entitats festeres, gaiates i associacions canalitzen el seu esforç per a fer que cada any la festa supere totes les expectatives i siga un gran motiu d'orgull per a tots.

La gent que formeu part de la Colla del Rei Barbut heu viscut junts moltes festes de la Magdalena. Heu fet un gran treball en favor de les tradicions i sou un gran referent social per als castelloners. Ara, quan la festa torna als carrers, estareu de nou en primera línia, donant-ho tot sense reserves per a fer que la Magdalena de 2024 siga tan brillant o més que la dels anys precedents.

Des del Llibret de Festes de la Magdalena 2024 vos envie, a tots els integrants de la Colla del Rei Barbut, la meua salutació més cordial amb motiu d'estes celebracions i els meus millors desitjos per al futur.

SERVICIOS DE COMUNICACIÓN
DEPORTIVA

El binomio Deporte-Turismo Sostenible como dinamizador del Territorio

Estrategia Comunicación Deportiva
Patrocinio deportivo
Organización de eventos deportivos
Gestión Deportistas Relevantes

¿Quieres conocer más?

Contacta con nosotros. Estaremos encantados de contártelo:

Andrés Vera

625 16 55 27. andres@saulbrand.com

Saúl Viciano

657 33 28 08. saul@saulbrand.com

Begoña

Carrasco

Alcaldeessa de Castelló

La Colla de “les Meravelles”

Ningú podia sospitar a principis de 1977 que eixe seria l'any en què anava a canviar per sempre la manera de celebrar les festes de la Magdalena. Una revolució festera que arribava de la mà d'un personatge immortal de la nostra literatura, el Rei Barbut, i de la vocació cultural i mitològica d'un grapat d'estudiants desplaçats a València. Com les millors històries de cavalleria, la mateixa font de la qual beu l'obra de Pascual i Tirado, aquells quixots es van enfrontar a nombroses aventures fins a aconseguir la seua ambiciosa empresa. Ser la primera colla de les festes fundacionals i mantindre intacte, quasi cinc dècades després, el mateix esperit castellonenc que la va veure nàixer.

Com a fidels guardians del llegat de Tombatossals, heu fet del vostre espai en la plaça de les Aules una vertadera Cova de les Meravelles. Un punt de trobada obligada per a tots aquells que vetlen per la cura i respecte de les nostres tradicions, sense importar si són simples mortals o gegants bons. Tots els fills de la Plana són “Benvinguts a qui a sa casa venen”, i la vostra porta sempre ha estat oberta a tot Cas-

telló. En Magdalena i durant la resta de l'any, potser per això són tants els que abarroten devotament la vostra plaça. Un exèrcit de milers de barbuts disposats a fer tremolar els fonaments de Penyeta Roja i obligar a buscar refugi al mateix Cagueme, Bufanúvols o Arrancapins.

Enguany es dona una circumstància especial i no voldria deixar passar l'oportunitat de felicitar-vos. En 2024 es compleixen 47 anys des de la vostra fundació (1977), els mateixos que havien transcorregut des de la publicació de Tombatossals (1930), i el vostre adveniment. Han transcorregut 17.155 dies des que va començar a caminar, el mateix temps que us separava -en 1977- del llibre que us va batejar. És a dir, esteu a la mateixa distància exacta del vostre passat, present i futur. Una oportunitat única per a valorar tot el que ja heu fet per aquesta ciutat i el molt que encara us queda per fer. En eixa meravellosa aventura del llibre de les nostres festes, sempre em tindreu al vostre costat. Com a alcaldessa, com a amiga i com una castellonenca més en Rei Barbut, la Colla de les Meravelles.

MAS DE 100 AÑOS UNIENDO FRONTERAS

*Más de 100 años uniendo fronteras,
nos permiten ofrecer hoy
los Servicios Integrales en Transporte
Marítimo que nuestros clientes requieren.
Hoy, como hace 100 años,
seguimos ofreciendo la máxima confianza.*

S U C E S O R E S D E
SEBASTIAN ROCA, S.A.

Paseo Buenavista, 15 - GRAO CASTELLON 12100
Apartado Correos 153 - e-mail: seroca@seroca.net
Tel. 964 73 72 72 - 964 28 44 88 - Fax 964 28 52 73

Marta Barrachina

Presidenta de la Diputació

El valor de l'amistat

Hi ha amistats indestructibles. Persisteixen i es reivindiquen fent front a l'adversitat. Creixen i s'enforteixen traçant llaços que duraran tota una vida. I a Castelló eixe valor és emblema de festa de la mà de la Colla del Rei Barbut. L'exemple viu que l'amistat va arribar per a quedar-se.

Fa 47 anys un grup d'amics van decidir unir-se per a gaudir de tan bo com compartien. Castelló era el seu nexa d'unió, posar en valor esta gran ciutat, el seu desafiament. I ho van fer enarborant eixa amistat per a convertir-la en festa.

Vull felicitar-vos per este quasi mig segle de vida en el qual el vostre bon fer ha suposat un creixement per a la nostra ciutat. Perquè la vostra activitat incansable i el vostre orgull de pertinença han permés que Castelló reivindique la seua història, es comprometa amb el seu present i lidere el seu futur. I, sobretot, la seua festa.

La Diputació Provincial de Castelló que tinc l'honor de presidir és aliada d'estes metes. I la festa és la

millor manifestació de tan bo com ens uneix. Un poble generós, solidari i emprenedor. Una província la diversitat de la qual és cultura i la identitat de la qual és orgull compartit. Un cresol de festes que banyen les nostres costes i bressolen el nostre interior.

Les festes de la Magdalena 2024 tornaran a ser motiu de retrobament i conversa. El valor d'eixa amistat gestada en 1976 i forjada en una colla que en 1977 va decidir oficialitzar un fet que hui continua sent motiu de festa i diversió. Oberta a tota la ciutadania des de la plaça de Les Aules, hui sou orgull per a la ciutat.

Desitge que un any més continueu escrivint la història de Castelló amb l'encert amb el qual l'heu fet durant més de quatre dècades.

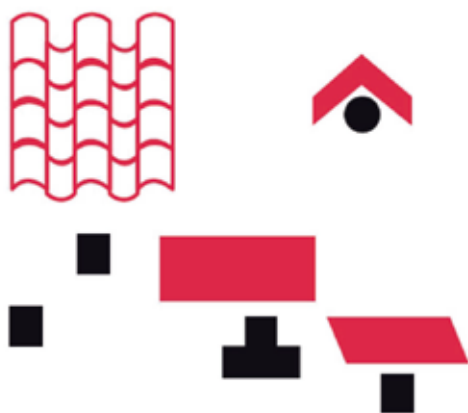
Perquè amb vosaltres, barbuts, Castelló en el nostre cor perquè un any més comence la festa.

Bones festes de la Magdalena 2024!

*¡Buscamos por ti,
la casa de tus sueños!*

GALLEN
AGENCIA INMOBILIARIA

INMOBILIARIA GALLÉN es una empresa familiar que presta servicios inmobiliarios en Castellón, de forma ininterrumpida, desde el año 1950.

Contamos con un **equipo profesional joven y dinámico** con un objetivo común: satisfacer las demandas de nuestros Clientes.

CONFÍE EN NOSOTROS PARA:

- COMPRAR
- VENDER
- ALQUILAR
- INMUEBLES BANCARIOS
- VALORACIONES / PERITACIONES
- CERTIFICADOS ENERGÉTICOS

API

C/ Benasal, 3 Bajo, 12005 (Castellón)

Tel.: 964 22 95 62: Móvil.:637434864

www.inmobiliariagallen.com

gallen@inmobiliariagallen.com

Noelia Selma

Regidora de Festes

Des de les Illes Columbrets un any més tot està ja preparat perquè la Conlloga del Rei Barbut creue les aigües del Mediterrani i desembarque en la capital de la Plana per a unir-se i ser un referent en les celebracions que la ciutat està a punt de començar.

És impossible concebre les nostres festes sense estos entranyables personatges de la mitologia castellonenca, i pel seu lloc sense aquells que des de 1977 han sabut humanitzar a estes figures de l'imaginari de Josep Pascual Tirado i convertir-les en el motiu i al·licient perfecte per a formar una associació de festers que a més de treballar i participar en les Festes de Castelló, desenvolupen multitud d'activitats culturals i lúdiques a la nostra ciutat.

Per això, com a festera, el meu agraïment a tots els membres de la Colla Rei Barbut per la vostra desinteressada aportació, pel vostre constant treball per engrandir les nostres celebracions. Com a membre de la corporació municipal el meu reconeixement i gratitud per haver aconseguit que la vostra associació siga un punt de trobada d'aquelles persones que a través de la seua labor altruista i amb l'excusa de les festes ofereixen a la ciutat un lloc on engrandir-la, on compartir idees, on estrényer llaços i celebrar la convivència, en definitiva, un espai en el qual poder fer més gran i millor el nostre volgut Castelló.

I això no són paraules buides amb les quals emplenar una oficial salutació del vostre llibret. Des de fa molts anys, la vostra aportació a la nostra ciutat ha sigut exemplar. A nivell cultural heu treballat perquè la ciutat reconega i no oblide eixa meravellosa obra literària que és el "Tombatossals". A nivell social, sou una entitat que s'involucra i participa de les activitats de la nostra localitat, que comparteix el seu compromís amb altres expressions de la nostra cultura i identitat, i com a mostra la vostra concessió este any del vostre màxim reconeixement

festiu, el "Voladoret d'Or" a l'agrupació musical "Jacaranda" una agrupació referent de la nostra volguda "Festa de la Rosa", i als quals des d'ací vull felicitar per tan merescut reconeixement. Heu engrandit les nostres festes amb la vostra aportació al Pregó, els cabuts, els gegants, la Conlloga,...són els que obrin la desfilada inaugural de les nostres celebracions.

Heu convertit la Plaça de les Aules en punt de trobada i festa de les nits de la nostra setmana gran. Però el vostre compromís va més enllà, perquè molts dels membres de la vostra Colla també han format part de la Junta de Festes de Castelló, eixa entitat que organitza les nostres festes.

I tot això perquè el vostre compromís no és només

amb la vostra associació, el vostre generós compromís és amb la Ciutat. Per això, l'Ajuntament de Castelló, ha d'estar a l'altura de gent com vosaltres, ha de permetre que les festes siguen dels qui li les han treballades, dels quals les viuen, perquè ningú millor que nosaltres, els festers, sabem com organitzar-les, com engrandir-les i a més l'hem demostrat durant més de trenta anys. És per això, que des de l'actual equip de govern, estem treballant a retornar les festes als festers. Si alguna cosa diferencia les festes de Castelló, és que són les festes del poble fetes pel poble, i volem recuperar eixa peculiaritat que ha aconseguit que la nostra ciutat tinga "les millors Festes del Món".

I en eixa labor, us necessitem a tots, i sabem que comptem amb tot el suport de la Colla del Rei Barbut. Des de l'Ajuntament estem treballant per a que els festers decideixquen qui organitza les nostres festes i siga qui siga, triat o triada democràticament d'una assemblea festera, tindrà tot el suport de l'Ajuntament de la Ciutat. I mentres arriba eixe tan anhelat moment per tots els festers de la ciutat, rebem en el calendari de manera immediata la celebració de les Festes de la Magdalena 2024. Em consta que heu treballat perquè siguen de nou una celebracions excepcionals. Al costat de vosaltres, tots els col·lectius festers de la ciutat han tornat a demostrar el seu compromís amb les nostres festes, la seua voluntat de continuar fent-les úniques i grans, per això, i com a Regidora de Festes i Presidenta del Patronat Municipal de Festes, el meu orgull, la meua satisfacció i la meua recompensa per tot el treball i esforç realitzat, saber que la nostra ciutat té a gent com vosaltres disposats a convertir a esta humil vila en el centre fester del món, és la millor satisfacció que com a castellenca puc tindre.

Finalment, recordar-vos que enguany, la nostra ciutat celebrarà una efemèride única, el Centenari de la Coronació de la Verge del Lledó. Sabem que podem comptar amb vosaltres per a fer gran esta celebració que la ciutat té compromesa amb la quel és la nostra Patrona i us convidem que una vegada més que la Colla del Rei Barbut demostre el seu compromís amb la ciutat en els seus moments més importants.

Gaudiu,... gaudiu al màxim d'estes Festes de la Magdalena 2024 que estan a punt de començar,... gaudir-les perquè us ho mereixeu, perquè us les heu treballades, perquè són les vostres festes, les de tots els castellanencs; perquè seran sens dubte, un any més...les Millors Festes del Món.

Moltes gràcies.

COLLA DEL REI BARBUT

Grupo
URBAN

www.grupourban.org - grupourban@grupourban.org - 670 424 201 - 646 693 918

Lourdes Climent

Reina de les Festes

Ajuntament de
Castelló

Estimats amics de la colla del Rei Barbut, és un honor per a mi poder dirigir-me a tots vosaltres com a Reina de les Festes de Castelló a pocs dies d'escollir la primera carcassa anunciant que "ja el dia és arribat"

La colla del Rei Barbut, des de la seva fundació l'any 1977, sempre ha estat molt lligada a la història de les festes de Castelló treballant per mantindre viva la cultura popular, la mitologia, llegenda i història que marquen les arrels de Castelló.

Per això, des d'estes línies voldria agrair-vos tot el vostre esforç, treball i dedicació, que any rere any, realitzeu perquè tota la ciutat de Castelló puguem gaudir de "les millors festes del món" sent una part important en l'evolució de les festes de la Magdalena.

Gràcies per fer-nos sentir orgullosos de les nostres arrels en sortir els gegants al pregó. Gràcies per omplir la Plaça de les Aules de festa i diversió. I sobretot gràcies per regalar-nos cada any nous records inesborrables, us desitge a tots i totes que passeu unes bones festes.

*Amb molta estima,
Lourdes Climent Moreno*

COLLA DEL REI BARBUT

Abracadabra

La magia del juguete nos une

**Bones festes de la
Magdalena**

Te esperamos en: Calle Alloza, 80 Castellón
(Esquina con Calle Colón)

Vega Torrejón

Reina Infantil de les Festes

Ajuntament de
Castelló

Tal com passa el tercer dissabte de Quaresma, amb la nostra aportació a la part mitològica de Castelló en la Cavalcada del PREGÓ, aquesta faci el pas per a l'inici d'unes festes meravelloses, plenes de llum, color, música i dansa. Festes en les quals tots junts podem, "traure l'amor de pena".

Amb aquestes paraules vull saludar-vos i demostrar-vos el meu afecte i agraïment per la vostra inestimable labor.

Una salutació verda, sobre quatre leus reges, en un sol grec.

C/ MAYOR 21 3ºD, CASTELLÓN Teléfono 964 26 08 58

www.incoplus.es

Consultoría, Proyectos
y Dirección Técnica de:

- Actividades
- Instalaciones
- Construcción
- Urbanismo
- Medio Ambiente

Voladoret d'Or

Llistat de Voladoretz de la Colla del Rei Barbut

1986 Matilde Salvador, Miquel Peris i Traver Guiñó

1988 Josep Pasqual i Tirado

1989 Junta de Festes

1990 Francisco Pascual Más

1991 Universitat Jaume

1992 José Sánchez Adell

1993 Juan García Ripolles

1994 Carlos Murria Arnau

1995 Xarxa Teatre

1996 Germà Colón Domènech

1997 Els Llaureadors

1998 Fundació Municipal de Festes

1999 Alberto Ramírez

2000 José María Arquimbau

2001 Moros d'Alqueria

2002 Ciudad de Castellón

2003 Academia Valenciana de la Lengua

2004 Colla de Dolçainers i Tabaleters de Castelló

2005 Conso Jovena

2006 Salvador Bellés

2007 Antonio Gascó Sidro

2008 Diputación de Castellón

2009 Rafa Lloret

2010 Miguel Ángel Mulet

2011 Josep Miquel Francés

2012 Alberto Fabra

2013 Playas de Castellón Atletismo

2014 Fundación Dávalos-Fletcher

2015 Juanjo Carratalá

2016 AFANIAS Castellón

2017 Carlos Latre

2018 Elisabeth Breva

2019 Federació Colles Castelló

2020, 2021, 2022 Saúl Barbosa

2023 Tombatossals

2024 Jacaranda

Spanish
GIN TONIC
 GIN RIVES DESDE 1880

PINK RIVES & RIVES1880
 Las GIN del genuino
 y único Spanish Gintonic.

RIVES
 ESTD 1880

www.rives.es

Somos raza, carácter, arte, pasión, expresión...
 Somos muchas cosas y nos gusta vivirlos
 de una forma única. Alrededor de una mesa,
 en un escenario, en la arena del mar,
 en una puesta de sol, o por bulerías.
 Somos de aquí. Somos Rives. Somos especiales.

#spanishgintonic

Racó del soci

Entrevista a Antonio Jesús Ramos Estall

Continuem amb el nostre llibret anual de la colla del Rei Barbut, de les festes de la Magdalena, amb aquesta secció, per tal de donar a conèixer els nostres socis, ànima i valor més important de la nostra colla. I, prosseguim amb Jesús Ramos Estall, nascut a Castelló, el 15 d'abril de 1960.

Jesús Ramos és advocat, economista i doctor en economia, que compatibilitza l'exercici professional amb el càrrec de Secretari General de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Castelló i Secretari de la Cort d'Arbitratge a Castelló.

I, a més a més és soci de la colla des de l'any 1989

P: Jesús, fa molts anys que estàs a l'associació. Què representa per a tu ser soci i haver participat en diversos esdeveniments de la colla?

R: La veritat és que és un honor ser membre d'una de les colles més emblemàtiques i amb més arrelament de Castelló, amb una grandiosa història i tradició molt proactiva pel que fa al "món de la festa", les tradicions i la cultura popular.

P: Amb tants anys a la colla i amb tantes activitats celebrades tindràs molts records. Quins records t'han fet gaudir més?

R: En general tinc molt bons records de les activitats celebrades a la colla; la romeria, per exemple, és un acte que sempre he gaudit molt.

No obstant això, per a mi és molt especial haver participat durant molts anys amb la meua família a l'ofrena de flors a la Mare de Déu del Lledó; anar amb vestits tradicionals i participar tots junts és un record inesborrable.

Més enllà de les activitats pròpies de les festes de la Magdalena també recorde amb molt d'afecte la visita de SS. MM. els Reis Mags d'Orient a la colla cada 6 de gener, dia molt especial, acompanyat amb la meua dona i les meues filles quan eren xicotetes.

P: Jesús, la colla del Rei Barbut és molt coneguda i estimada a Castelló. Tothom ha gaudit de dia, de vesprada o de nit a la plaça de les Aules. Creus que la colla podria fer encara més coses per la cultura i la

festa de Castelló?

R.: Sempre es pot fer un poc més, però en el nostre cas és difícil, ja que estem implicats de manera molt directa en les festes tant durant la celebració d'aquestes, com en els actes preparatius que se celebren al llarg de tot l'any.

No sé, tal vegada es podria incrementar la participació d'activitats culturals a la ciutat a través de concursos u obres de "teatre al carrer", el món de la mitologia i literatura en la qual troba el seu origen la figura del Rei Barbut que dona nom a la nostra colla o amb l'obra Tombatossals i la resta dels seus personatges que són vertader patrimoni de la nostra ciutat.

P.: Consideres que l'agenda actual de programació d'actes festius, bandes de música d'altres països, concerts, espectacles per a majors i xicotets, actuacions i mascletaes, fan atractiva la convocatòria i participació del poble en aquestes festes populars?

R.: Efectivament, crec que l'agenda és molt completa i variada i gaudeixen tant xicotets com majors i fan gaudir a tothom "al carrer", que és molt important i popular.

D'altra banda, la major part de la programació que organitza la colla es dirigeix no sols als socis, sinó a tots els castellonencs, la qual cosa contribueix enormement a incrementar l'oferta cultural de la ciutat per a tots els seus habitants.

P.: Creus que l'actual model de gaiates i colles es complementen i garanteixen la demanda de la cultura i les festes de la Magdalena?

R.: Són els majors exponents de les festes i, al meu entendre, es complementen perfectament i ajuden en general al fet que les festes tinguin un component molt especial a

la nostra terreta, que a més fa que la festa es gaudisca, com he dit abans, de manera especial als carrers de la nostra ciutat.

P.: Pel que fa a la teua trajectòria professional i formativa durant la teua vida professional i des de la posició que ocupes com a Secretari General de la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Castelló, estàs en el dia a dia del món de l'empresa. Cap a on creus que ha d'avançar el futur de l'economia de Castelló? Són necessàries més infraestructures i serveis?

R.: Entenc, que el futur ha de passar per una major diversificació de les activitats del nostre teixit empresarial. No obstant això, recordar que tenim una tradició industrial potent que segons les dades de l'INE corresponent a l'exercici 2021, la nostra província té més del doble de la mi-

TEKTŌNIKA
www.tektonika.es - info@tektonika.es - 652 927 392

tjana del PIB industrial espanyol, tot i que el clúster tauleller ha sigut maltractat en els últims anys per les administracions públiques, les quals no han valorat ni mesurat la vertadera dimensió de l'econòmica de la nostra província, ni tampoc s'han adonat de la repercussió internacional.

Pel que fa a les infraestructures i serveis, sí, que ens fan falta, i des de la Cambra ho hem reivindicat des de fa molt temps, la millora de les infraestructures, un millor accés al port o la finalització del corredor mediterrani que tantes vegades s'ha sol·licitat, entre altres; al marge d'una empena al pla territorial d'urbanisme i una reorganització del centre de la ciutat que ajude a potenciar el comerç en aquesta àrea.

P.: Quin paper creus que han d'exercir les cambres de comerç i

en què hauria d'incidir el suport de les institucions per a un millor funcionament de l'economia local?

R.: Actualment, les cambres de comerç, com a corporacions de dret públic tutelades per la Generalitat, estan col·laborant molt estretament amb les institucions públiques, donant suport contínuament al teixit empresarial de la província, especialment en els nous àmbits de la digitalització, innovació, sostenibilitat i internacionalització i, molt important, pel que fa a la implantació de la IA, amb la finalitat de millorar la seva competitivitat.

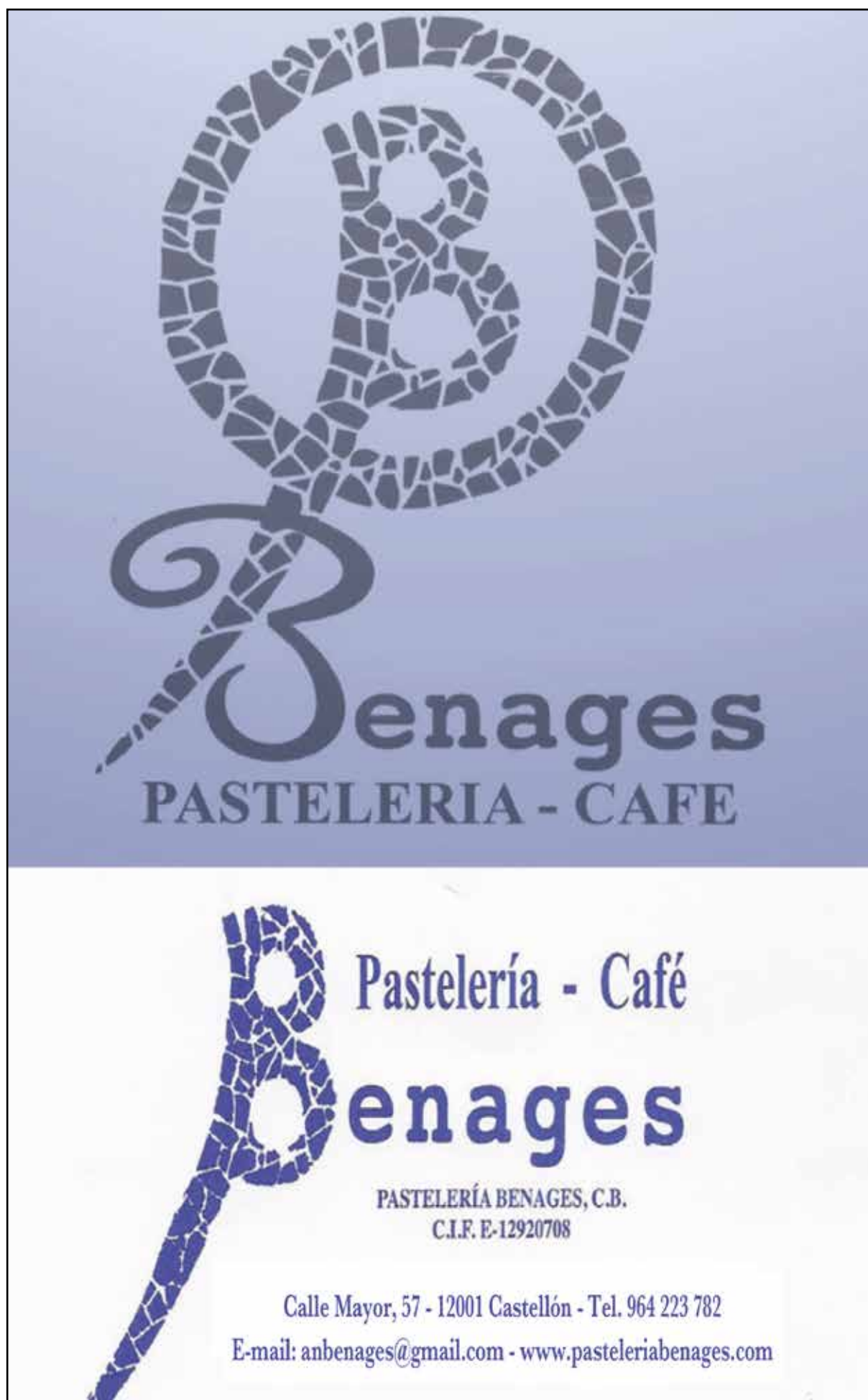
P.: I, finalment, a una persona amb la teua experiència no podem deixar de preguntar-te, com creus que serà el futur de les festes?

R.: Humilment, crec que en el futur s'haurà de continuar potenciant les festes amb més actes populars amb la finalitat d'aconseguir un major reconeixement en l'àmbit nacional i internacional perquè realment ho mereixen.

Així mateix, és essencial que aconseguim transmetre a les noves generacions la nostra cultura, tradicions i història de les festes de la Magdalena perquè la facen pròpia i puguin garantir la continuïtat de totes les celebracions, perquè ells són el futur.

Moltes gràcies, Jesús, per les teues respostes i gràcies pel teu treball i dedicació per a celebrar unes festes de la Magdalena 2024 com a part organitzadora de la colla i com la gent de Castelló ho desitja i es mereix.

Articles

*La mejor y más fantástica forma de conocer la costa turca.
Goleta de 26 metros con 6 camarotes dobles en-suite para 12 personas.*

No dudes en contactarnos:

sultangulets@gmail.com

www.aylasultan.com

El rei Barbut vist pels artistes

Joan Josep Trilles i Font

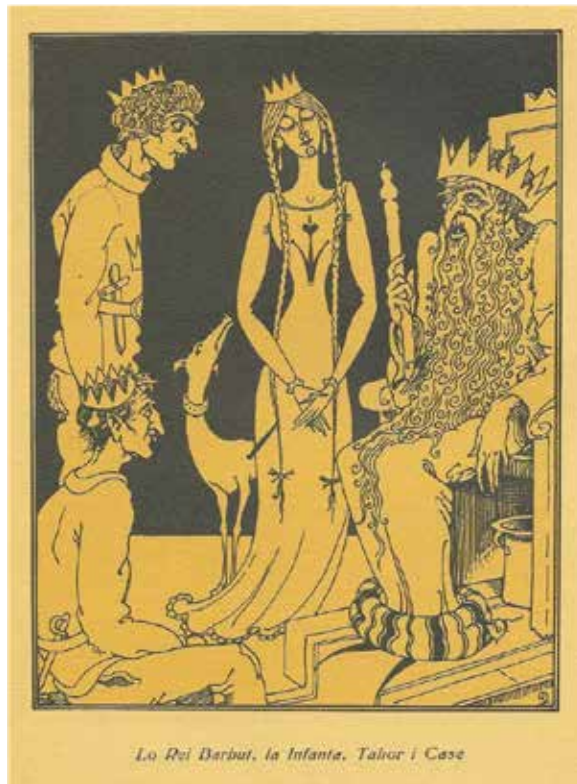

Quan l'amic Manuel em va proposar fer un article sobre el **rei Barbut**, no ho vaig dubtar ni un instant, intentaré veure el vessant artístic del nostre personatge, que done nom a l'associació de la qual és president, "**La Colla del Rei Barbut**". La qual cosa serà possible després de repassar totes les publicacions editades de l'obra de **Josep Pascual Tirado** des de l'any **1930**, del **Tomba-tossals**. Un rei Barbut, un personatge molt associat a la història de Castelló, qui va sol·licitar l'ajuda de la conlloga per a tractar de resoldre alguns problemes amb Garxolí del Senillar i le Illes Columbretes, com a conte popular.

Començaré des de la **primera publicació de 1930, Tomba-Tossals**, que va guanyar a Madrid el premi de la «Cámara Oficial del Libro», a la millor publicació de l'any. Aquesta edició, feta als obradors de Fill de J. Armengot, fou bressolada per la **Societat Castellonenca de Cultura**, on en els seus butlletins, Pascual Tirado anava contant les contalles.

En aquesta primera edició, tenim la coberta i les caplletres dels capítols, on està el rei Barbut, fetes per **Bernat Artola i Tomàs** (1904-1958). La passió pel dibuix i la pintura de Bernat

Artola, va ser anterior a la seua carrera literària; l'any 1914 va fundar en companyia de Joan Baptista Porcar l'Agrupació Ribalta, una associació de joves artistes. Aquestes activitats li van permetre establir lligams amb els més destacats representants de la cultura local, molts dels quals esdevindrien amb el pas del temps imprescindibles intel·lectuals de la important «generació» cultural castellonenca de preguerra, com ara Enric Soler i Godes, Vicent Sos Baynat, Eduard Julià Martínez, Salvador Guinot Vilar i Lluís Revest i Corzo, entre altres. L'any 1943 col·la-

bora en l'estrena a Castelló de l'òpera **La filla del rei Barbut**, òpera bufa composta per Matilde Salvador sobre un llibret de Manuel Segarra Ribés, basat en els relats del llibre Tomba-Tossals de Josep Pasqual Tirado. La compositora castellonenca musicaria també alguna de les seues poesies.

En aquesta edició, els dibuixos foren de **Francisco Pérez**

Dolz (1887-1958). Pérez Dolz cursà estudis superiors de Belles Arts a Madrid, aprenent amb el professor d'Història de l'Art,

Rafael Doménech. Va comptar amb l'amistat de pintors com José

María Vidal-Quadras, José Mongrell, Miquel Farré, Lluís Muntané i Muns, Joan Baptista Porcar Ripollés i l'aquarellista José Civil. Va ser un incansable creador en gairebé totes les disciplines del món de l'Art. La pintura, la il·lustració, la ceràmica, el bàtik, la literatura i la música, s'entrellacen per a formar la impressió que ens ha deixat aquest home polifacètic.

Les vinyetes foren obra del miniaturis-

Frusecmon

ESPECIALISTAS EN HOSTELERÍA, PANADERÍA Y PASTELERÍA
soluciones globales para artesanos y profesionales

AB MAURI BANQUET D'OR Dawn CHOCOVIC Tierra Maria

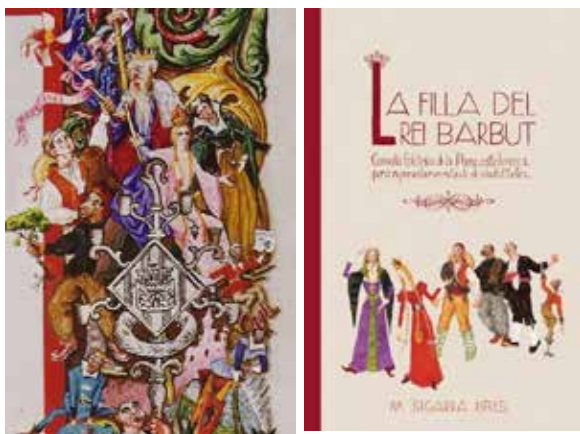
Snel MARTINUCCI PRÉSIDENT Vandemoortele Cydonia

Polígono Vía Europa
C/ Adzaneta, nave 16
12550 ALMAZORA (Castellón)
Tlf. 964 563 662
www.frusecmon.com

Donde
las medianas

TASCA - BAR

Calle Moreria, 2 - Castellón Tlf. 615 078 939

ta i signant de les Normes de Castelló de 1932, **Lluís Sales Boli** (1908-1981). Sales Boli Lluís va créixer en un ambient marcadament cultural. Son germà Manuel, catedràtic de matemàtiques, també pintava i es relacionava amb els germans Sos Baynat i amb Porcar. Per altra banda, a casa seua es feien exposicions d'art i concerts de violí, a càrrec del seu germà Manuel i altres amics com ara Tomàs Viciano o el pianista Pasqual Asencio. Estudià sota la batuta del professor d'expressió artística Emilio Aliaga, una de les primeres figures de la pintura a Castelló. Des de 1930, va treballar a la redacció del Butlletí de la Societat, i publicà diferents articles. Va destacar com a autor de delicioses cançons i contes infantils, i en la confecció de decorats i figurins pel teatre. Són records els dissenys d'escenaris com "La Filla del Rei Barbut" de Matilde Salvador. Tampoc no hi ha a les vinyetes cap que faça referència al rei Barbut, però en l'espectacular pergamí a Manuel Segarra Ribés, trobem un meravellós Pregó, on trobem a tots els personatges del Tombatossals que envolten al rei Barbut.

Passem al llibre editat per la **Caixa de Castelló** l'any **1966**, on es mantenen la portada i els caplletres de **Bernat Artola i Tomàs**, les vinyetes de **Lluís Sales Boli** i els dibuixos són de **Joan Baptista Porcar Ripollés** (1889-1974). Porcar fins als disset anys va alternar les labors agrícoles amb les tasques artístiques. La seua primera formació pictòrica la va rebre del pintor castello-nenc Vicent Castell. La Diputació de Castelló li va concedir una beca per a realitzar estudis d'escultura en la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València. Després va estudiar a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. Com a arqueòleg va descobrir el 1933, en companyia d'Eduard Codina Arnengot i Carlos González-Espresati Sánchez, les pintures rupestres del barranc de la Gasulla, a Ares del Maestrat. Va ser un actiu col·laborador de la Societat Castellonenca de Cultura, publicant al seu Butlletí.

En **1983** apareix el primer còmic, **Tombatossals, Contalles de Josep Pascual Tirado**, obra de **Pere Rambla** (1956-2022) als obradors de la impremta de la Diputació de Castelló. Ens conta Tónico Gascó que Rambla fou un il·lustrador nat en la seua formació autodidacta, d'imatges molt simplificades, però saturades de psicologia amb traces directes i plenes de tensió interna (utilitzant el recurs tan infantil de les llapisseres de colors), de vegades reforçats amb tocs plans d'aquarel·la. Ha estat un dels il·lustradors més publicats en diferents revistes castellonenques. Il·lustra les obres de Miquel Peris "El món de les eines", "El món de les bestioles", totes dues en 1985, i

El plato natural más grande del Mundo

P e ñ í s c o l a

Actores

Directores

Localizadores

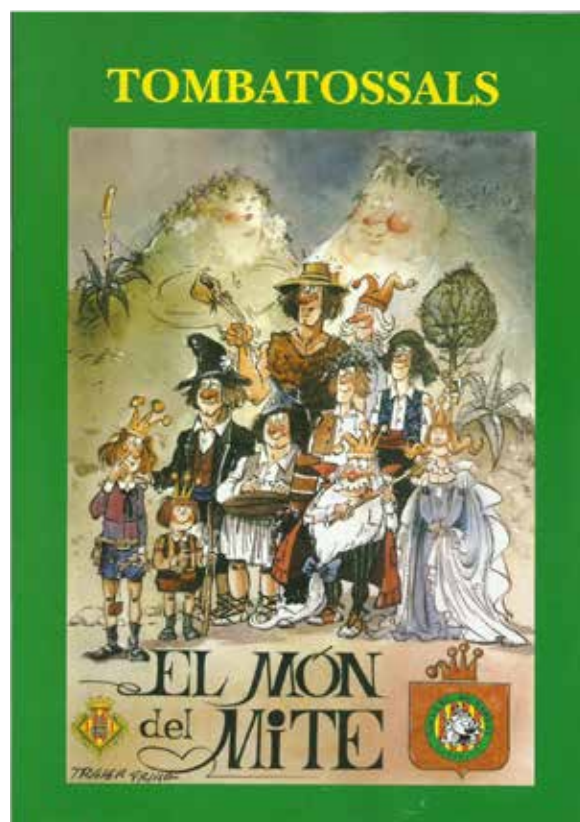

Fans

aquesta, la seua reinterpretació del Tombatossals. Les seues imatges molt atractives en el seu suau disseny i d'una simplicitat molt caricaturista, tenen una subtil intenció i una definida claredat no exempta d'ironia. L'any **2005** en valencià i posteriorment en **2006**, una traducció al castellà del **Tombatossals** a càrrec de **Lluís Meseguer** i **Maria Àngels Corbatón**, entre altres de l'UJI, amb dibuixos de la neta de Josep Pascual Tirado, **Beatriz Pascual Mon**.

Foren editats per Ellago Ediciones. Beatriz Llicenciada en Belles arts i amb estudis en escultura com a especialitat. Ha impartit batxillerat artístic de les assignatures de

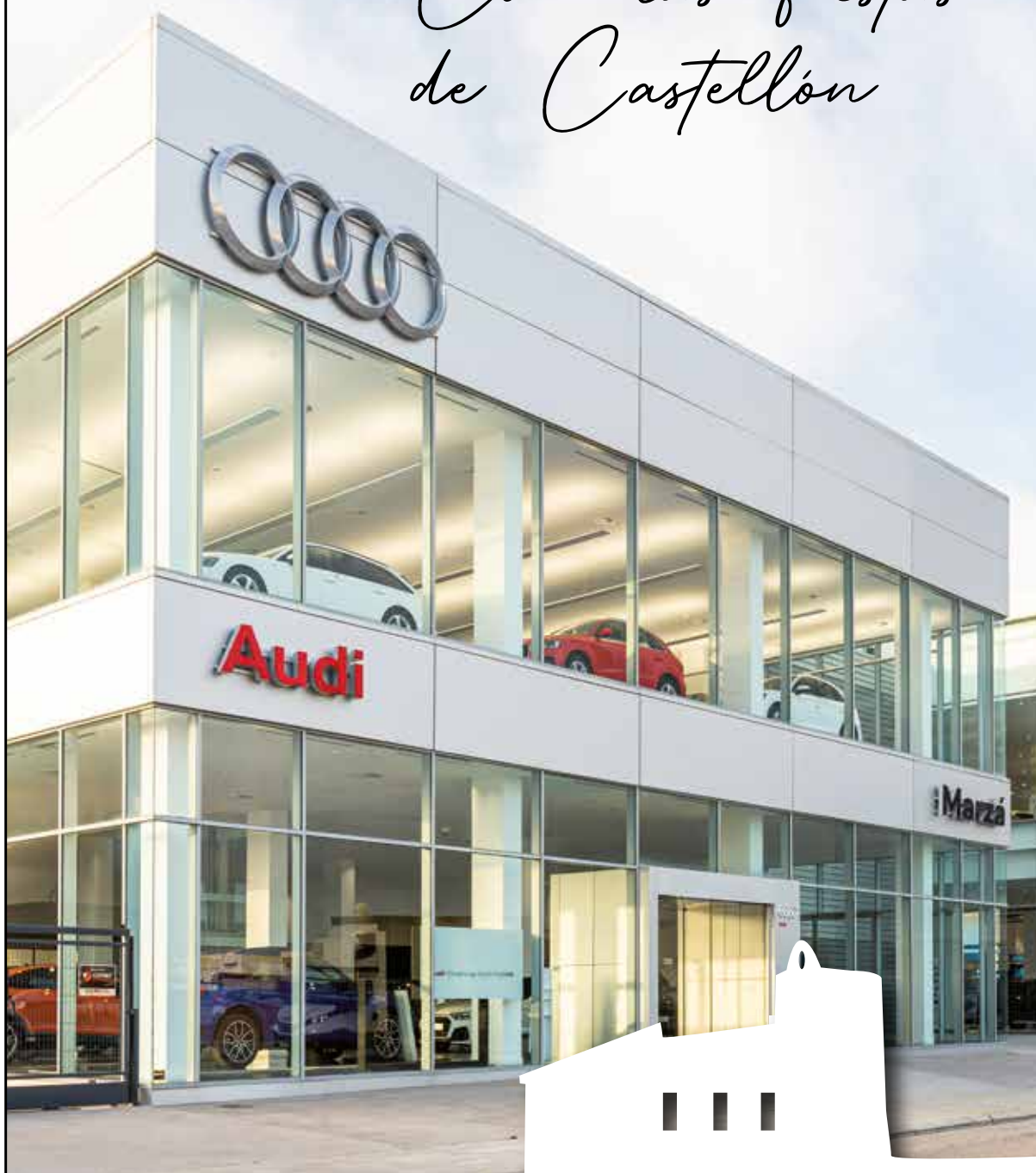
Cultura Audiovisual i Imatge i So a l'IES Professor Broch i Llop de Vila-real. Amb el cicle Sessió Contínua, va aconseguir la relació entre l'educació i el seté art conjuminar-les.

També en **2005**, apareix **Tombatossals, el món del mite**, amb magnífiques il·lustracions, obra de geni **Traver Griño**, adaptació de **Jaime Sidro Ribés**, editat per la Colla del Rei Barbut i la col·laboració de l'Ajuntament de Castelló. **Traver Griño, Daniel Aparici Traver** (Castelló de la Plana 1931-2008) va ser un pintor castellonenc, sobretot un gran aquarel·lista, també historicista i humorista, contractat en els seus inicis per les més importants editorials espanyoles de l'època (Subirats, Bruguera, Editorial Valenciana...) i que van conèixer l'exportació a tothom, des dels seus llibres il·lustrats amb els personatges dels dibuixos animats de l'estatunidenca Warner Bros, a les targetes nadalencs i els dissenys de paper de regal. Cal destacar el gran mural "El Camí de la Vida" pintat sobre una paret mitgera de la plaça de Clavé, per encàrrec de l'Ajuntament de Castelló en 1987. Va ser professor de còmic, pintura a l'aquarel·la i il·lustració en general, durant diversos anys a les aules de l'Ateneu de Castelló.

Quadis Marzá

*Con las fiestas
de Castellón*

@quadismarza

@quadismarza

QUADIS Marzá

QUADIS Marzá

Josep Miquel Carceller i Pere Duch, l'any **2008**, fan una meravellosa adaptació del **Tombatossals** per a tothom, per poder ser utilitzat a les escoles. Amb les mateixes il·lustracions de **Beatriz Pascual Món**, publicat per Ellago Edicioes.

Castellón al día. A més a més, ha publicat diversos llibres il·lustrats. L'obra està explicada de cara a un públic infantil, per tal de difondre aquesta narració, que recull la llegenda fundacional de la ciutat de

Castelló de la Plana i que ha deixat personatges de l'imaginari col·lectiu com el Rei Barbut, Bufanúvols, Tragapinyols i el mateix Tombatossals. Les il·lustracions estan inspi-

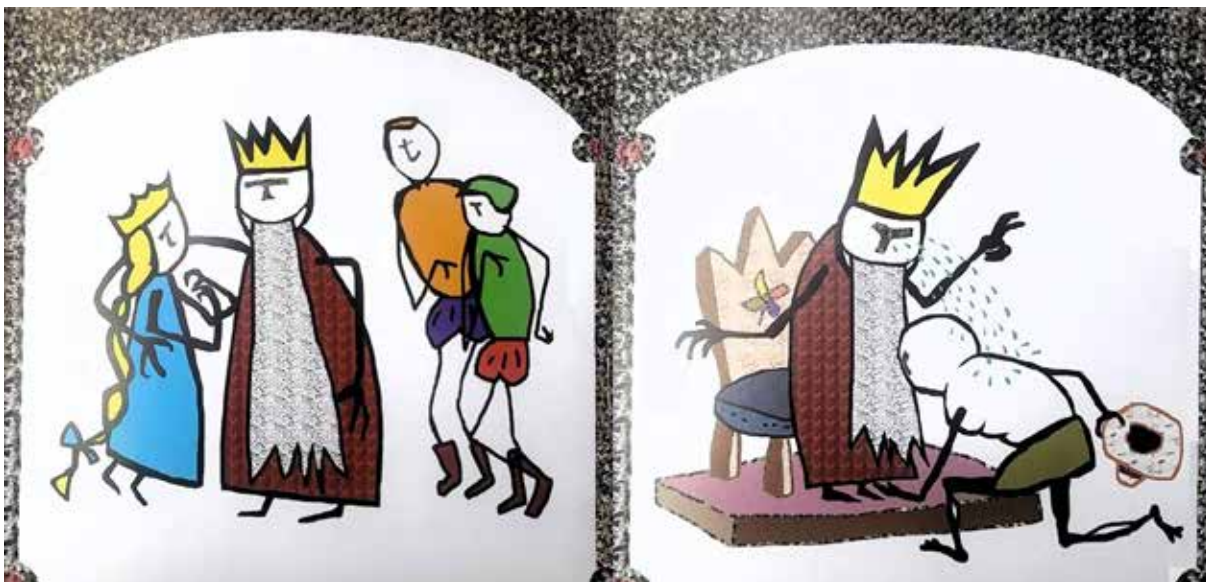

rades en els treballs del pintor, escultor i arqueòleg castellonenc Joan Baptista Porcar. El llibre, doncs, és un homenatge a dues figures claus de la cultura del nord valencià a principis del segle passat.

L'any **2017**, coincidint amb el **40é aniversari de la Colla del Rei Barbut**, es torna a publicar, **Tombatossals, el món del mite**, de **Traver Griñó**, adaptat per **Jaime Sidro Ribés**, coordinat per **Alfredo**

Llopico, publicat per Fundació Caixa Castelló i la Diputació de Castelló.

En **2019** l'Editorial Tàndem, torna a publicar el treball, l'adaptació del **Tombatossals** de **Josep Miquel Carceller i Pere**

Desatascos, limpieza de tuberías y vaciado de fosas sépticas.

964 103 297 - 607 462 526

C/ Francia, Nave 2-c (12006 - Castellón)

www.desatascoscubax.com

Llum Fred i Aigua
MULTISERVICIOS

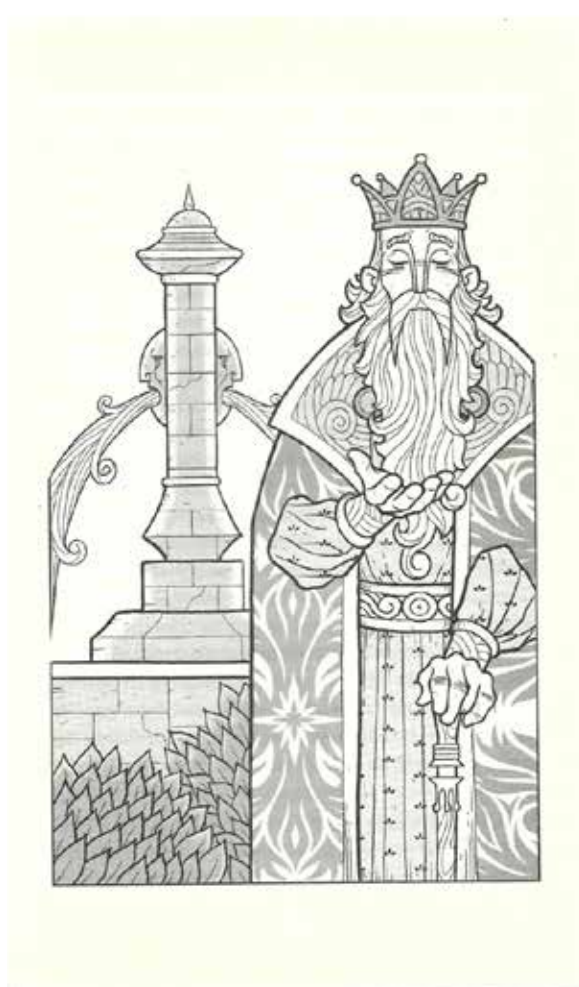
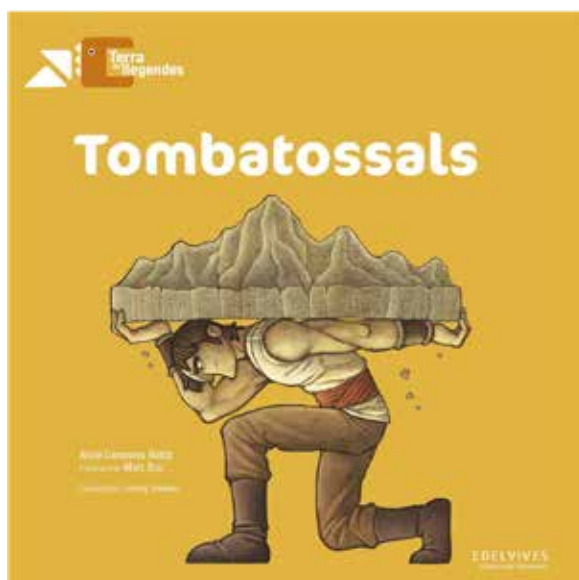
“Creamos tus obras”

Obras, Reformas y Asistencia Integral 24 horas

Cerrajería - Albañilería - Fontanería - Carpintería - Electricidad - Pintura

Tel. 964 21 63 69
C/ Francia Nave 1-C Castellón

www.llumfrediaigua.com

Duch, però en aquesta ocasió amb il·lustracions de **Marc Bou Ferris**, llicenciat en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València. Treballa com a muralista, dissenyador i il·lustrador de caràtules de llibres, discos i "storyboards".

Per acabar amb la relació dels llibres, l'any 2019, Edelvives, dins de la col·lecció **Terra de llegendes**, trobem l'adaptació del

Tombatossals en còmic d'**Àlícia Casanova Belda**, també amb il·lustracions de **Marc Bou Ferris**.

No vull acabar, fora de la il·lustració del rei Barbut de la part literària del Tombatossals, sense nomenar **Gegants, la llegenda de Tombatossals** una pel·lícula d'animació espanyola del **2013** dirigida per **Manuel García Pozo** amb guió de **Mique Pozo** i produïda per Nereida

Animation Films, S.L. Es basa en el llibre de Josep Pascual Tirado i la mitologia castellonenca. S'ha doblat al valencià. Fou nominat a la Medalla del Cercle d'Escriptors Cinematogràfics de 2013 al millor documental.

Podem concloure que l'obra de Pepe Mirón, el Tombatossals, els seus personatges i aventures, van ser una font d'inspiració i creació per a molts artistes, molt involucrats en l'obra i amb els amics de la Colla del Rei Barbut, i ací he intentat veure el personatge del rei Barbut tal com ens l'han presentat aquest grapat de pintor

La Bodega
DEL MAR A TU BOCA
Desde 2017

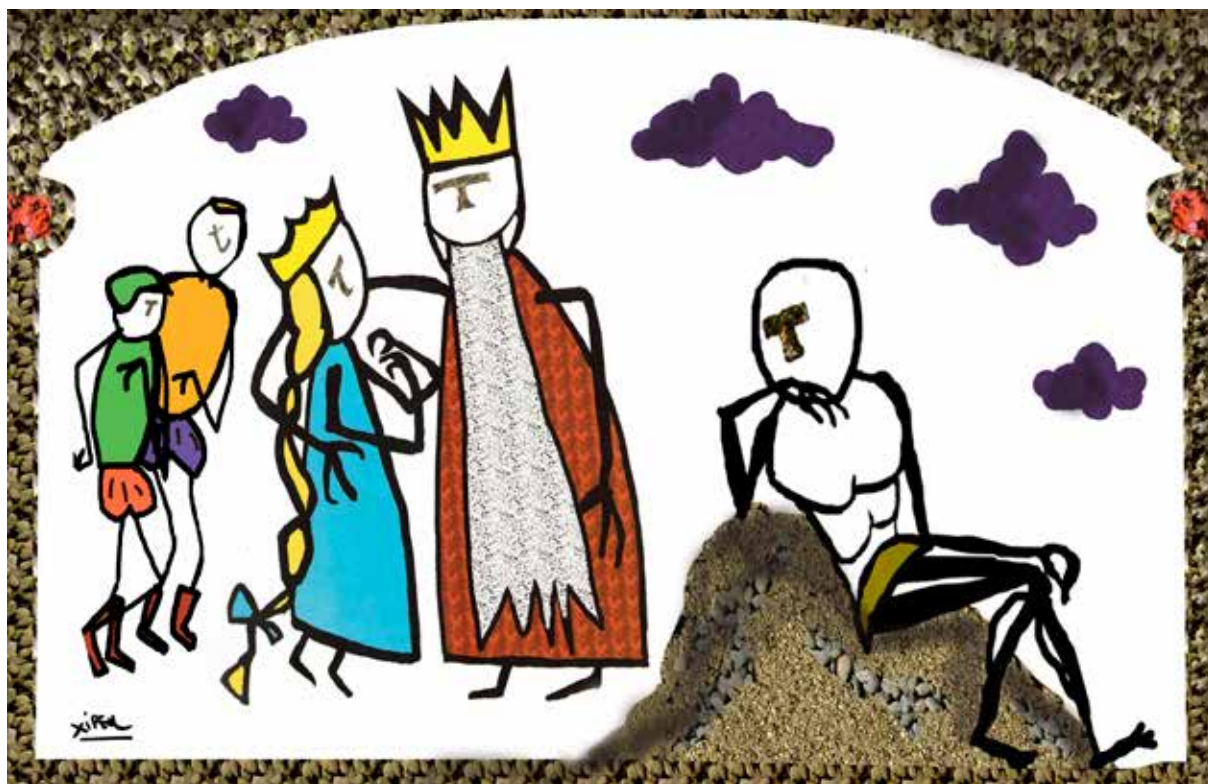
Telf: 964327730 | Calle Mayor, 36 de Castellón

Cubas
Desatascos y Vaciados
670 745 298

Tombatossals confidencial: entre Penyeta i Tossal Gros

Joan Montañés Xipell

Quan hom deixa arrere l'antiga caserna d'infanteria i supera el viaducte de l'autopista, amb intenció d'endinsar-se en l'univers màgic on va nàixer Tombatossals, observarà un punt de recollida de fems. També, sengles senyals de trànsit que indiquen la direcció, a dreta i esquerra, d'un parell d'urbanitzacions de xalets: Penyeta Roja i Tossal Gros. Com se sap, el nostre gegant, segons la narració de Josep Pascual Tirado, és el fruit carnal de «l'entramena» pètria d'aquestes muntanyes. No obstant això, la present bifurcació de camins, rotonda inclosa, no indica res que evoque l'origen del mite. Enlloc, només es veuen els contenidors i, com succeeix en una altra cèlebre part (la de les muntanyes), un rosegador rosega entre les bosses escampades pel voral.

La temptació d'abandonar l'excursió és massa forta. Però, jo pense que sempre hi haurà temps per a tornar i refugiar-se en la fantasia de les pàgines del «sinyo» Pepe Mirona, l'hisendat lletraferit. Paga la pena tirar una mirada contemporània al lloc, ençà de la llegenda. Per a això, a

més de rellegir la contalla, resulta imprescindible disposar dels serveis d'un reduït grup de sabuts i residents en aquest vessant muntanyenc de Castelló.

Molt bé poden semblar-nos transsumptes d'aquella fantàstica conloga d'éssers mitològics, doncs, a la seua manera, ells també van protagonitzar fets fabulosos per al comú dels mortals. Tot això sense exagerar, perquè es tracta de persones de carn i ossos, la qualitat més extraordinària de les quals és la d'haver protagonitzat la gesta urbanitzadora d'aquest sector del municipi i mantindre viu el seu llegat. En el fons, el llibre de Tombatossals narra, metafòricament, la proesa de l'especialització rural del terme de Castelló, amb el secà, l'horta i la pineda, a més de la possessió ultramarina de les Columbretes. De manera paral·lela, succeeix una cosa similar amb el record de l'obra humana que va permetre des de la dècada dels anys setanta, del segle passat, omplir de vida (i habitatges!) eixe parell de muntanyes màgiques. Així, molt a prop

ASEGURAMOS
TU FUTURO

COINBROKER, S L
CORREDURIA DE SEGUROS

MEJORAMOS EL PRECIO DE SUS SEGUROS

- HOGAR
- AUTOMÓVIL
- SALUD
- VIDA
- DECESOS
- AHORRO
- COMUNIDADES
- COMERCIOS
- ACCIDENTES
- PYME
- RESPONSABILIDAD CIVIL
- ETC...

¡CONSÚLTENOS!

SUCURSALES: Nueva oficina C/ Mayor, 38 - 12001 Castellón Tfno. 964.911.911

VALENCIA, CASTELLÓN, ALICANTE, ALBACETE, ALMERÍA, ARAGÓN, EUSKADI, ONDARA, MADRID, MURCIA, ONTINYENT, VINARÒS Y XÀTIVA

d'on els herois van habitar la inhòspita cova de les Meravelles, els seus successors -no menys agosarats, però infinitament més pràctics- gaudeixen, hui dia, d'un pou d'aigua, diversos centenars de xalets confortables, carrers asfaltats, enllumenat públic i punts de recollida de fems.

El cicerone que ens condueix pel vessant del Bovalar és Pepe Pascual. Aquest Boira, homònim de l'autor/l'aurador, va ostentar la presidència del Sindicat de Regants de la Plana i va ser regidor del ram. Malgrat no ser veí de la zona, només ell és capaç de guardar en la seua prodigiosa ment catòlica-agrària les escriptures notariales de cada finca del municipi. El Bufanúvols particular seria Ferran Sanchis, un muntanyenc retirat que resideix en Penyeta i que és el degà dels «memorions», perquè recorda anècdotes que fàcilment es remunten al segle XIX. Paco Mariscal faria d'un reviscut Arrancapins, radicat al Tossal Gros. Ell és un docent emèrit de literatura i dècades arrere va importar de la República Federal d'Alemanya tècniques de cultius ecològics. I, clar, encara que no arranque pins, es passa els dies arrancant males herbes del seu hort, lliure d'abonaments químics. Tragapinyols estaria reencarnat en la persona del lletrat Paco Navarro, censat al Racó de la Torreta, la tercera urbanització resultant de la parcel·lació. Aquest segon Paco, en qualsevol esmorzar amb la quadrilla, dona bon compte del plat d'olives de Borriol i, finalitzat l'àpat, llança els ossos per la seua boca com qui planta oliveres mil·lenàries. Perquè no es diga, el que subscriu interpreta al voluntariós Cagueme, perquè únicament farà el que podrà.

La tertúlia arranca en una cafeteria real com la mateixa vida, la del Reial Casino Antic. Un servidor els exposa la tasca que li ha encomanat el Rei Barbut, no directament l'ancià monarca d'aquestes terres, sinó el president de la colla magdalenera, Manolo Altava. Aquest jutge i fester urgeix als components de la conlloga a abastar una espècie de Tombatossals confidencial. I jo pense que qui millor per a resoldre l'encàrrec que eixe trio d'empadronats a Penyeta Roja, Tossal Gros i Racó de la Torreta, respectivament, juntament amb l'antic regidor i regant. Potser ells donen alguna pista sobre l'existència del gegant modern que va aconseguir arraconar els pujols de garroferars i no va parar fins a veure'ls convertits en urbanitzacions i, ja de pas, que es va barallar per a aconseguir la legalització dels habitatges unifamiliars que afloraven com a rovellons.

Un advertiment al lector. Per a comprendre

millor els casos i les coses que succeeixen en la capital de la Terra Plana, la ciutat perplexa que tantes vegades s'ha pres com un exemple de mala planificació urbanística, hauríem de prendre nota i aprendre alguna cosa de l'astròleg del Betlem de la Pigà. Com recordaran, en aquests pastorets en versos del poeta Miquel Peris, el rei Herodes, sabedor que una llum anunciarà la imminent vinguda del Messies «Nostresinyó», pregunta al mag si observa la presència d'algun cometa creuant el firmament. Aquest s'ocupa a fons amb la ullera de llarga vista, però com no veu res per aquí, res per allà, després d'escrutar sense èxit la volta celeste es col·loca el telescopi a l'altura del tercer ull (el del darrere). Llavors, el rei, escandalitzat per eixa postura tan grollera, li crida: «Què fas, descarat?!», i l'altre li respon: «Senyor, el firmament no està ras, i tant es val mirar-se'l per davant com per darrere».

En el cas que ens ocupa, el rei no és Herodes, és el Barbut, ni tampoc fem nosaltres com l'astròleg del Betlem. Així, si el rei sol·licita un informe, no ens limitem a constatar que la contaminació lumínica impedeix analitzar la constel·lació d'Orió, o que hem perdut el nord, perquè l'estrella Polar fa temps que no s'albira per cap part. A nosaltres: el signatari, els corresponents del passat i vosté mateix, lector, no ens val que ens conten contes.

El gegant baixet

Sanchis, Mariscal i Navarro són veïns molt poc convencionals de la Penyeta Roja, el Tossal Gros i el Racó de la Torreta, respectivament. Tots tres coincideixen amb l'exedil Pepe Pascual (Boira), per a rememorar la intrahistòria d'aquestes urbanitzacions de la muntanya castellanenca. Qui signa aquests paràgrafs els reuneix amb la intenció d'esbrinar com va ser possible poblar de xalets unifamiliars el garroferar on la llegenda situa el naixement de Tombatossals. Tots, per respecte a la figura del galifant eixit de la ploma de Pepe Pascual (Tafanera), compten les gestes que van protagonitzar altres semiherois, homenots que van participar en una aventura no menys fabulosa, tot i que no gens mitològica. Així, comencen a parlar d'un tal Montañés (que no era família meua) i d'un tal Monterde, entre altres. Ells podrien respondre al nom d'un ésser fantàstic (Momo?). En realitat, sense afegir un punt d'imaginació, van ser els pioners de la gran transformació del peu de muntanya del Bovalar, que va passar de sòl agrícola a sòl urbà sense haver estat abans sòl urbanitzable. Aquest fet

Logistics Solutions

VALENCIA · ALICANTE · BARCELONA
 MADRID · BILBAO · ZARAGOZA
 ALGECIRAS · GRAN CANARIA · CASTELLÓN
 PALMA DE MALLORCA · RIBARROJA · VIGO · SEVILLA
 RIGA · MIAMI · CIUDAD DE MÉXICO
 GUADALAJARA (MX) · NUEVA DELHI
 KUALA LUMPUR · BANGLADESH · BANGKOK
 NINGBO · SHENZHEN · QINGDAO
 HONG KONG · SHANGHAI · XIAMEN
 DALIAN · XINGANG · TIANJIN

**GRUPO
 RAMINATRANS**
 INTERNATIONAL
 FORWARDERS

RAMINATRANS CASTELLÓN, S.L.

Gran Vía Tárrega Montebanco, 243
 Pol. Ind. Los Cipreses
 12006 Castellón - (Spain)
 Tel. 34 96 424 15 82
 Fax 34 96 425 74 14

castellon@raminatrans.com
www.raminatrans.com

extraordinari és un equivalent del fenomen físic gràcies al qual un gas es converteix en sòlid sense haver passat per l'estat líquid. Vegem, doncs, en què va consistir aquest estrany prodigi de «sublimació inversa» aplicat al Pla General.

Amb la construcció de la caserna d'infanteria Tetuan 14, a aquest vessant de Penyeta Roja es va obrir una pedrera a cel obert a fi d'obtenir els blocs de pedra que requeria alçar el complex militar. Per la zona, a principis de la dècada dels 70, encara abundaven els garroferars, el fruit dels quals servia de combustible verd per a la tracció animal. Aleshores, es van observar a l'horitzó les primeres banderes «rojigualdas». Però, no les que coronaven l'imponent edifici militar, sinó les dels finals d'obra de les construccions, al costat dels masets del secà. Aquestes encara eren escassos, to i que van representar l'arrancada del que més tard es convertiria en tot un barri. En eixe moment inicial van ser modestes autoconstruccions que es van implantar en el sector del Tossal Gros, ja que els seus impulsors podien servir-se de l'aigua del canal de pantà de Maria Cristina, que travessava aquelles finques. Aleshores, caminaven vigilants per tal que el sequier, el seguidor de la cota 100 no els sancionara amb una multa si els sorprenia sostraint algun hectolitre de reg per a un ús diferent de l'agrícola: les pasteres de ciment. No obstant això, el problema de proveïment hidràulic que havia de permetre les noves edificacions, ja amb signatura d'arquitecte, anava a acabar prompte. En 1972, Montañés, aprofitant que la pedrera de la Torreta d'Alonso havia aconseguit el seu nivell més baix en les extraccions, va sol·licitar el permís per a perforar un pou en l'avenc. Segons les escriptures de perforació, el pou es va obrir per a convertir en regadiu les finques que es trobaven per damunt del canal i alguna de les que hi havia per davall. Els amos dels terrenys, després, els parcel·larien. Però, per a urbanitzar-los. És lògic suposar (i així ho sostenen els nostres interlocutors en la sobretaula) que l'obertura d'aquell brollador subterrani es planificara amb la intenció de subministrar les aigües al Tossal Gros, que estava en marxa, a Penyeta Roja, que anava a iniciar-se, i al Racó, que s'escometria en últim lloc. En eixe moment, el que ací fa de Cagueme, interromp la conversa, per a buscar el parangó amb una altra narració popular: Els tres porquets. Segons el símil, el primer residencial seria el més caòtic i pitjor planificat; el segon disposaria ja d'una certa amplària en els vials; i el tercer ja estaria desenvolupat per l'ajuntament.

Mariscal puntualitza alguna cosa sobre el cas que més li pertoca. En efecte, Tossal Gros avui és un dedal de carrerons sense vorades per on només pot circular un cotxe, i tant de bo no es creue amb un altre. Es tracta, aleshores, d'unes divisòries arbitràries, pactades entre els compradors de les parcel·les i els amos dels bancals, un cara-sol que els llauradors deien la Califòrnia castellonenca. Per tant, Monterde i els futurs veïns encara mantenien viu el sentit agrari de traure el màxim profit dels terrenys i, en conseqüència, el menyspreu pels espais comunitaris, absolutament improductius. Mariscal, al qual van portar amb bolquers des de la gaditana serra de Grazalema, compara la seua urbanització amb una casba mora sense moros, una medina sense mesquita, en els antípodes de l'ordenació racionalista europea.

Sanchis exposa les millores que es van introduir després a Penyeta: carrers més amples, fins i tot de doble sentit, voreres estretes (però voreres,) i aparcament en cordó. Navarro no es queda enrere i del seu Racó de la Torreta apunta l'existència de rotondes, cablejat soterrat i zones dotacionals. En un punt de la conversa, Pepe Pascual, veu autoritzada per haver sigut regidor i regant per degoteig, també intervé. La legalització urbana dels xalets va vindre anys més tard de la seua edificació i gaudi. Per a això, Víctor Falomir (DEP), tinent d'alcalde d'Urbanisme i company d'armes popular de Boira, va haver de corregir les múltiples deficiències detectades: voreres sense encintar, carrers sense asfaltatge ni enllumenat públic, absència de xarxa de clavegueram ni transport urbà, elements bàsics per a considerar-les urbans. Falomir es proclamava anarquista de dretes i, tal vegada, per això, era qui millor podia ordenar l'acràcia imperant en aquella Arcàdia feliç i autogenerada. Aquesta sí que era una obra gegantesca i, si no fora per la seua escassa alçada, el gegant haguera pogut ser ell mateix. Però, com la grandària no importa i el treball va ser colossal, els veïns de la Penyeta Roja i del Tossal Gros encara el recorden amb veneració, com al seu fill adoptiu, perquè les seues urbanitzacions, avui legals, van tindre un enllumenament més complicat que el part de les muntanyes del qual va néixer Tombatossals.

PD: El Rei Barbut, sabedor de la resolució del cas gràcies a l'urbanisme victorià, va poder tornar a la càrrega per a dedicar-se a lluitar contra el seu gran enemic Garxolí, el rei dels cecs.

Limpiezas PRADES, c.b.

C.I.F. E-12101242

Alicante, 24 - Bajo • Telf. y Fax 964 22 74 58 • 12004 CASTELLÓN

WWW.LINKBROKERCORREDURIA.COM

C/ CAMINO SAN JOSÉ 7-A, 12005, CASTELLÓN DE LA PLANA, CASTELLÓN
964 723 050 - EMAIL: LINKBROKER@LINKBROK.COM

**NADA ES SEGURO
TU SEGURO SI...**

Protege a lo que más quieres

Plaza la Vila, 8 1º | 12540 Vila-real (Castellón)
Tel: 964 33 65 86 – jconsultores@jconsultores.es
 www.jconsultores.es

Actividades Eléctricas Castellón S.L.

Crònica gastronòmica a la cort del Rei Barbut

José Juan Sidro Tirado

Vocal del Consell Municipal de Cultura. Membre del Patronat de Festes.

El despietat i sanguinari rei assiri Asurnasirpal II va organitzar el banquet més sumptuós de l'Antiguitat, al qual van assistir 69.574 persones exactament, segons l'estela que el monarca va fer per recordar l'esdeveniment, la finalitat del qual era celebrar la fundació de la capital imperial Kalkhu i la inauguració del seu palau, l'any 879 abans de

Crist. La fartada va durar 10 dies i s'hi van usar 1.200 bous, 500 vedelles, 14.500 corders, 500 cérvols, 500 antílops, 1.000 ànecs, 10.000 colomins, 10.000 pans de blat, més de 10.000 peixos de totes les espècies, acompanyat de 10.000 cànters de sèsam, 300 gerres d'oli, així com infinitat de llegums, fruites i pistatxos. Perquè tant menjar passés pels il·lustres goles es van fer servir 10.000 gerres de cervesa i 10.000 botes de vi. I encara que fos, sens dubte, la celebració gastronòmica més gran de la història, no necessàriament va ser la millor, perquè jo vaig ser testimoni en la meua joventut d'una, sinó tan sumptuosa, sí més memorable per la qualitat dels seus comensals. Va ser a la celebèrrima cort del Rei Barbut, a la llunyana Ibèria, una terra extraordinària d'interminables platges, pantans perillosos, muntanyes màgiques i planes fèrtils.

En realitat, no era el meu destí aquell regne i aquella gent, però una tempesta al mar Mediterrani va portar la galera on jo viatjava amb destinació més enllà de les Columnes d'Hèrcules, per estudiar a la fi del món les constel·lacions, l'astrologia i els conjurs dels mags celtas que

encara vivien i exercien les seues tenebroses arts al mar Cantàbric. La galera va embarrancar en una platja de arenes blanques i hi vam ser auxiliats i acollits pel Rei Barbut, un home molt vell i venerable que ens va convidar immediatament a participar a la seua festa d'aniversari. Quan li vaig preguntar quants anys feia, em va contestar amb un somriure enigmàtic: Cent un.

Les tropes del rei ens van custodiar fins al Castell Vell, una fortalesa assentada sobre un monticle davant d'una plana pantanosa que separava el mar de la muntanya, plena de mosquits que es van donar la seua particular festa d'aniversari amb la sang dels nostres rendits cossos. La ciutat, al voltant del Castell i a les fal·des del tossal, bullia d'activitat, ja que el bondadós monarca havia convidat no només els principals del seu regne i dels regnes veïns al gran Saló del Tron del Castell, sinó que també els pobres, per als quals havia disposat llarguíssimes taules als carrers, que es van omplir de viandes i begudes l'endemà. Aquella nit vam dormir els meus companys de tripulació i jo en una de les estances del Castell, sobre grosses mantes disposades a terra, amb vista a unes altes muntanyes de boscos molt verds.

L'endemà, molt aviat, ens van despertar per començar el banquet que, segons ens van informar, duraria un dia complet, enllaçant desdejunar, esmorzar, dinar, berenar, sopar, ressarpar i rerresopar. El Saló del Tron era gegant i quatre taules llarguíssimes recorrien l'estada d'est a oest,

CERCA
de
la
FORZ
COZ

Nou Forn de la Creu

Panaderia Bolleria Pastisseria

Pedro Avila Benitez

C/ Cordón, 51 Tlf. 964530379 Vila-real

HORNO

TRADICIONAL

separades per moquetes roges, il·luminades pel sol que naixia per la finestra que donava al mar. Ens van seure en una de les taules, molt a prop de la que presidia el rei, cosa que vam interpretar com un gran honor. Tot just vam posar els nostres tafanaris a les cadires de fusta, els servents van portar cistelles plenes d'ametlles, nous, avellanes, pomes, figues negres, peres, cireres, raïms de moscatell, mangranes obertes, figues paleres, maduixes, melons, prunes i bresquilles. Aquesta magnífica entrada ens va aclarir la ment i vaig poder fixar-me millor en els comensals que tenia més a prop, entre els quals destacava un grup de joves bulliciosos i divertits, que havien estat cridats pel Rei Barbut per ajudar-lo en la defensa del regne. El líder d'aquell grup es deia Tombatossals, un jove alt, fortísim i bona gent, i segons em van explicar, i semblava una història molt creïble vista la mida i la fortalesa del personatge, havia nascut dels amors de dues muntanyes properes, el Tossal Gros i la Penyeta Roja. Ell i els seus amics menjaven cadascú per set.

Ens van portar a continuació grans calderes amb potatges riquíssims, on vaig poder endevinar carn de porc senglar, cérvol i llebre, amanits amb alls, naps, cols, porres bords, cols, espinacs, bajoques, pèsols, cigrons, llentilles, faves i fesols, amb pebre roig i clau. Ens van proporcionar culleres de fusta per poder tastar tan deliciós i contundent menjar, capaç de ressuscitar tots els morts des del principi dels temps. Un dels amics de Tombatossals, un gegant anomenat Arrancapins, menjava amb una cullera que feia deu vegades més que les nostres. Tombatossals, en canvi, menjava poc, estava més pendent d'una xica bonica, asseguda molt a prop seu, que es deia Serena de la Mar. L'amor ve de la mateixa arrel llatina que imbècil, perquè desapropitar aquelles menjars, fos la raó que fos, era signe de màxima estupidesa

o de malaltia greu, cosa que ben mirada, en l'amor és el mateix.

El sol ja era a dalt quan ens van presentar safates plenes de pernil, cecina, formatge de cabra, botifarres, xoriços, llonganisses i cansalada brasejades; per beure teníem de tot, menys aigua, que és dolenta per a la salut, com tothom sap, i per això estava prohibida a la cort. No hi van faltar gerres de vi, cervesa, hidromel i sidra, que es van servir en copes de bronze. Un altre amic de Tombatossals, un tal Cagueme, dubtava entre quina beguda prendre, i les provava totes, de manera que va acabar tan borratxo que li va donar per enamorar-se d'una estàtua grega que representava la deessa Persèfone i la va robar per convertir-la en la seua dona a la Cova de les Meravelles, on vivien. Cagueme no sabia que ella era la terrible deessa de l'inframón, així que no li augurava un bon festeig i un final feliç. També van portar plats amb farinetes, caldos de gallina i ous cuits.

Per digerir el que s'havia menjat i prevenir el que havia de vindre, ens van portar un beuratge a base de pebre, mel, canella, gingebre, clau, espígol, nou moscada, pell de taronja i trossos de poma. També van portar aiguardent de brisa, digne del paladar de déus i reis. Recorde que també van posar a les taules olives trencades tractades amb savorija, i un altre dels amics de Tombatossals, un tal Tragapinyols, llançava els seus ossos al públic i reia la gràcia, però només reia ell, encara que ningú s'atrevia a tornar-li la salutació. Un altre dels seus acompanyants, un tal Bufanúvols, es tirava uns pets tremends entre mos i mos, moment que aprofitaven els xiquets per acostar espurnes al darrere d'ell i disfrutar de les esclats de foc sense fum.

El sol es posava per la finestra de ponent, convertint el cel en una explosió de morats i rogencs sang que van deixar-me bocabadat. El Rei Barbut parlava amb el

La Morería
"El gusto por el buen gusto"

FABREGAT ARAGONÉS ABOGADOS S.L.P.

C/ Segarra Ribes, 2-B (entresuelo) 12005 Castellón

Tel. 964 23 57 24

E-mail: christianfabregat@fabregatabogados.com

Olympia

964225844

"Nos ocupamos de tu belleza y salud capilar"

Jaldún
SALUD CAPILAR

EL COLMADO
VINOS, CONSERVAS Y MÁS

**COCINA DE CUCHARA
MARIDADA CON LOS MEJORES VINOS**

**C/MORERÍA 10
12001 CASTELLÓN
TELF: 864810097**

seus dos fills i la seua filla, assegudes al seu costat, i tots somreien ja que la festa estava sent un complet èxit. Però no s'havia acabat.

A continuació van portar en grans safates els fruits de la mar ben rostits: llagostins, llagostes, sardines, morralla i grans trossos de tonyina, salmó, dofí i balena, que els comensals prenién amb les mans, netejant-les després a les esgotalles daurades. Jo recorde especialment una empanada d'anguila bullida en vi blanc, oli, espècies, julivert, menta i altres herbes aromàtiques, enrotllada amb empanada de farina amb espècies, ceba i sucre. Per ajudar a passar tan fantàstics aliments ens van portar també grandíssimes fogasses de pa de blat, res de sègol, civada o ordi propi dels pobres.

Quan la nit estava ja molt avançada, va vindre el més esperat per la concurrència, les gegantines safates plenes de carn rostida on fumejaven perdius, guatlles, gallines, pollastres i capons, cigonyes, oques, ànecs, conills, cabrits, porquets, carners, fardatxos i enormes trossos de carn de bou, acompanyats de saborosos sofregits de ceba i fetge i salses de llimona amb vinagre. En xicotets bols van repartir espècies perquè els convidats es serviren a la seua voluntat, me va cridar l'atenció un de raspadures de marfil. El gran Tombatossals es va alçar i va proposar un brindis pel Rei Barbut i els seus fills, a qui tots ens vam sumar sincerament, i després va mirar els seus amics Bufanúvols, Cagueme, Arrancapins, Milhòmens, Carracuca, Governaset-cases, l'Agüelo Maces i Nas de Rei, com per obtenir la seua aprovació i aquests el van animar amb grans gestos, així que, de sobte, va recitar un poema a la seua estimada:

Ai, Serena de la Mar,
de la nostra mar salada,
et regalaré un pinar
a la vora de la platja.

Ai, Serena de la Mar,
serena de la mar blava,
el meu cor tens captivat
en els teus ulls de aigua clara.

Tots vam aplaudir fervorosament el poema i la Serena, roja de vergonya, es va alçar i va besar les galtes de Tombatossals que reia com un beneït. Ai, amor, que a la raó guanya i evita, ai amor, poderosa és la teua deessa, Afrodita.

Ja era avançada la matinada quan van portar fruites confitades amb vi, mel de romer i canella, així com galletes socarrades amb sucre blanc i llet d'ametlles, misteles i licors amb aiguardent, llet i mel de bruc. El sol tornava a nàixer pel mar Mediterrani quan el Rei Barbut va clausurar la celebració i va enviar tothom a dormir. Mai a la meua vida vaig disfrutar d'un banquet semblant. Dormim diverses nits i uns quants dies per recuperar-nos de la fartada i quan vam partir de nou, amb la galera reparada pels pescadors del regne, els vam regalar ceràmica grega i sedes de la llunyana Catai com a compensació a les seues atencions. Hui dia, amb les barbes blanques i el foc com a única manera d'escalfar el meu cos, recorde aquelles jornades amb un somriure que no s'acaba mai i em pregunte que habrà seguit del Rei Barbut, Tombatossals, la seua estimada Serena, els seus amics, i la bona gent del regne. Espere que a les seues vides hi haga molt foc i llum, perquè il·lumini el seu futur.

Com va dir el gran filòsof grec Glotó de Gordio, precursor dels epicuris, deixeble de Plató i company d'Aristòtil: "els nostres millors records de joventut estan associats als plaers més simples: els menjars amb amics i familiars, els viatges a llocs insòlits, les carícies i els bessos sota la lluna plena i les festes comunals de la primavera on es comparteix amb els veïns el vi, la cervesa i les rialles".

El mejor Carajillo de Castellón en...
“Mesón Los Alfares”

Lunes a viernes de 6,00 a 18,00 horas
Sábados de 7,30 a 17,00 horas
Domingos abrimos dos al mes con menús a la carta
Cenas por encargo

Castelló universal: Crònica de les traduccions de *Tombatossals* al vent del món

Lluís Meseguer

Universitat Jaume I

Castelló de la Plana, en treball o en festa, amb la humilitat i la grandesa de cada dia. Castelló de la Plana, entre les comarques de l'interior despoblades, i les massificades de la vora del Mediterrani. Castelló de la Plana, al vent del món.

Metaforein en llengua grega vol dir, en termes semàntics, "transportar": i per cert, també dona nom a la figura literària més poderosa i fascinant: la *metàfora*. I el successiu *traduire*, en llatí, ha heretat eixa mateixa senyal de "transport, transferència, comunicació". Bé es pot assegurar que, vinculat a Castelló de la Plana el fons lingüístic i cultural que el concepte representa, expressa dos àmbits estratègics de la ciutat (com de qualsevol ciutat en la societat multicultural actual). La primera, la seua projecció general, ja que tal com senyalà Marshall McLuhan en *The Gutenberg galaxy* (1962), tots som conscients de viure en un món on la vida local existeix o perviurà si es fa universal a través de la comunicació: i la traducció és la màxima expressió de la voluntat i la necessitat de comunicació intercultural. I la segona, una de les agendes econòmiques i socials fonamentals de Castelló de la Plana i d'Europa: el corredor mediterrani, és a dir, la línia de transport i de connexió econòmica, social i cultural de l'eix sud-nord, i occident-orient, del continent d'Europa, i de l'Europa dels projectes intercontinentals –siguen o no competitiu, siguen o no visionaris– com la ruta de la Seda, i les relacions portuàries i aeroportuàries mediterrànies o d'Amèrica o de l'extrem Orient.

Hi ha, en el fons, un repte històric fonamental, de la "galàxia Gutenberg", l'autèntica i fonamental qüestió ecològica: vivim en un món apassionant i tràgic, creatiu i injust... però és un món en xarxa, és un món on les noves tecnologies –també la de les llengües–, són capaces de multiplicar i universalitzar, la vida de cada país en el món. I aquelles societats, com

la de Castelló de la Plana i el Mediterrani, com totes, que no "exporten", creen, dialoguen, participen en tots els nivells de la vida econòmica, social i culturals, no seran "universals", és a dir, no compartiran el seu territori, per al treball o el turisme; la seua història, per al reconeixement i els fruits d'un estil de treball i de vida; i la seua societat, col·lectiva i dialogant, per a la construcció ecològica del futur. Estarien, en tal cas, en un món competitiu com l'actual, en vies de desaparició.

Castelló de la Plana viu i viurà, per tant, en l'agermanament amb la ciutat francesa de Châtellerault i les activitats marineres de Sète de Provença; també amb la connexió empresarial i social de la ciutat japonesa d'Ube; l'empremta social de la ciutadania castellonenca d'origen de Romania; la projecció hispànica i d'Amèrica Llatina; la vigència de la colònia xinesa a la ciutat i la Comunitat Valenciana; i la internacionalització pragmàtica cultural a través de la llengua anglesa. I, a través del coneixement mutu, la projecció econòmica, social i cultural de Castelló de la Plana en totes les direccions. Així, la representació de la ciutat, la seua història i les seues realitzacions, es fa solidària del progrés cultural del món, i a través de la internacionalització de la llengua, en projecció i en recepció, es converteix –sense falsos orgulls ni banalitats– en un Castelló universal.

La literatura agermana, dialoga, ensenya i aprén. Des de l'obra d'un autor o autora concreta s'ha fet ja de referència universal: siga la *Bíblia* o Confuci; siga Dante, *Hamlet*, o el *Tirant lo Blanch*, o el *Quijote*; o siga Goethe, Hugo, Virginia Woolf o Senghor. I també des d'una creació col·lectiva, anònima i internacional, compartida en els seus tòpics i la seua sensibilitat: una cançó de bressol, una cançó de treball o de protesta; un romanç o una notícia de periòdic; una història contada (fa temps) a la

Muelle Serrano Lloberas, s/n. - local 1
Edificio Usuarios - Puerto de Castellón
Tel.: 964 73 70 49 - Fax: 964 28 85 33
12100 Castellón
tmg@tmg.com.es - www.tmg.com.es

**CARGA Y DESCARGA DE GRANEL
Y MERCANCÍA GENERAL**

**ESPECIALISTAS
EN SECTOR CERÁMICO**

TMG
TERMINAL MARITIMA DEL GRAO

Muelle Serrano Lloberas s/n.
Nuevo Edificio Usuarios, 1
Apartado 71 - Puerto de Castellón
12100 CASTELLÓN
T. +34 964 737 049 - F. +34 964 288 533
www.tmg.com.es

vora del foc, o des de la pantalla d'un cinema, o del telèfon mòbil ara mateix entre dos joves o joves de qualsevol racó del món: res queda, ni pot quedar, en el racó individual o familiar, alié a les revolucions, calamitats o victòries que constitueixen la societat i la ciutadania de la comunicació.

Des del Castelló de la Plana entre la muntanya i la mar, i entre la tradició i la modernitat, *Tombatossals*, sense deixar de ser una obra íntima i personal de la ciutat, és l'obra narrativa tradicional valenciana més interessant, i una de les més curioses de tot el Mediterrani: suma una creativitat personal, la del Josep Pascual Tirado arrelat a l'herència i la transformació de la terra, i els motius històrics i mitològics, reunint la importància europea de les relacions polítiques d'Europa en el segle XIII, especialment en les relacions nord-sud – així, les conquestes i creacions del *rei Barbut* Jaume I-, i la tradició oral mediterrània des de l'antiga Grècia –així, la “Serena de la Mar”, o siga, la sirena com a representació de la mar i el sentiment. I la seua curiosa qualitat prové no solament dels seus mèrits literaris i imaginatius, sinó, sobretot, de la capacitat singular d'evocar un món de vivències socials ja perdudes de la memòria, o transformades en altres manifestacions i continguts. Com la majoria de creacions populars –o, més ben dit, basades en la imaginació tradicional-, aquestes aventures de gegants llegendaris contenen una especial enciclopèdia de les tradicions i els valors col·lectius d'un passat evocat amb tant d'idealisme com d'humor.

Per això, es poden llegir també, a l'escala reduïda de la proximitat o l'afecte, amb l'emoció de sensacions afectives comparables a les que qualsevol persona culta pot sentir en degustar les grans narracions clàssiques o modernes, representatives de cultures senceres: els treballs d'Hèrcules, el cicle de Bretanya, les cròniques medievals, el *Tirant lo Blanch*, o *Gargantua i Pantagruel*, per reduir-ne la nòmina a les obres que tu, lector curiós, hi podràs trobar implícites en *Tombatossals*. I, en un altre sentit, també es pot llegir evocant els contes recollits o inventats per Perrault, els Grimm o Andersen; o fins i tot amb les invencions de Verne, o les aventures de *Peter Pan*; encara que en cap d'aquestes peces de la imaginació universal s'hi trobe recollit el conte popular que inspirà l'obra.

I alhora, es presenta com una mitificació

de la història. L'esquema de la contalla popular hi és adaptada a una idealització de la “conquesta” de les terres valencianes en temps del rei Jaume I. I l'estil no defuig la inclusió de l'herència de cançons populars, jocs infantils, refranys, creences, i costumari gastronòmic. I, sobretot, manifesta una tendència irrepresible a la ironia, amagada de vegades rere un barroquisme còmic. Una ironia pròpia del feliç autor, Josep Pascual Tirado, desmitificadora, antiolemne, humorística, autocrítica, vitalista. Aquesta empremta local ha provocat la pervivència de l'obra al seu univers “propi”, plenament present en l'àmbit associatiu, lúdic i institucional de la ciutat.

No hi ha societat, ni convivència, sense les històries viscudes i les històries creades i compartides. Tot i el seu localisme genuí de Castelló de la Plana, potser el màxim mèrit de l'obra és el d'haver-hi sabut oferir una versió sincrètica i ben travada de diferents materials folklòrics. I al mateix Castelló ha progressat a través de la música: la bella òpera per a titelles titulada *La filla del rei Barbut* (1943), obra de la compositora Matilde Salvador i l'erudit Manuel Segarra Ribés, indiscutible suma també moralment representativa de la mentalitat castellanenca en el trànsit a la ciutat contemporània. I també a través de la galàxia audiovisual: fins i tot la pel·lícula *Gegants, la llegenda de Tombatossals / Gigantes, la leyenda de Tombatossals / Giants. The legend* (2013), que circula per les projeccions i les xarxes de tot el món (per a una comprensió de l'obra dins la cultura de la ciutat, remet a estudis meus, en l'edició de *Tombatossals* (1988), i en el meu llibre *Castelló literari* (1993); i a estudiosos i amants de l'obra, en democràtica companyia, com la del recent llibre d'Alfonso Boix, *De piedra y trueno*, 2019).

Els personatges més rellevants de l'obra, de fet, segurament foren vinguts al geni de Josep Pascual Tirado per la rondalla de *Joan de l'Ós*, ben documentada en terres catalanes, balears i valencianes. Així, en les recopilacions populars de Joan Amades i Antoni Maria Alcover, i les versions literàries d'Apel·les Mestres, Josep Maria de Sagarra o Enric Valor, apareix el mateix esquema de personatges: la força transformadora de la terra d'Arrancapins, el clima representat pel vent creatiu de Bufanúvols, l'eufemisme plujós i guerrer de Tragapinyols, l'ingenu infantilisme de Cagueme; i amb noms semblants, Arrancapins o Arrabassapins;

Beatriz
Borrell
Sellés.

Psicóloga a domicilio & online

Nº Colegiado: CV14889

+34 618 305 429

psicologaborrell@gmail.com

María
Allepuz
Terrades

Procuradora de los tribunales
Lda. en Derecho

mariaallepuzterrades@gmail.com
666 251 782

 **global
consulting**
asesoría & consultoría

correduría
seguros

C/ MÉNDEZ NÚÑEZ, 21-23 12002 CASTELLÓN

info@ac-globalconsulting.com

www.ac-globalconsulting.com

Teléfono: 964 342 750

Giramuntanyes, Esclafamuntanyes o Escardapenyas; Bufanúvols o Bufim Bufaina; Apunterapareis, Plegallana, Passaponts... Sens dubte, pel que fa a aquest *Tombatossals*, pogué ser determinant la lectura per part del nostre autor, de les *Rondaies mallorquines* de mossén Antoni Maria Alcover, amb qui va col·laborar.

Es tracta, en definitiva, d'un dels contes més ben representats en la rondallística internacional, segurament d'origen oriental. El protagonista, d'origen meravellós i tel·lúric, vinculat a una cova misteriosa o altres elements del paisatge, és protagonista d'aventures vinculades a una princesa o personatge semblant, acompanyat de gegants representants de les forces de la natura. Del conte se'n coneixen més de cinquanta versions hispàniques, portugueses i llatinoamericanes. En la tradició hispànica –l'oral i la literària mesclades–, els personatges reben els noms de Juanillo el Oso, Arrancapinos, Allanacerros, Aplastacuestas, Aplanamontes, Aplastapeñas, Arrancapeñas, Vuelcacerros, Tripero, Rueda de Molino, Carguín Cargón, Soplín Soplón, Oidín Oidón... Ressons literaris del personatge central es troben en romanços castellans, el *Quijote*, Lope de Vega, i entre les adaptacions literàries, es poden esmentar les de Fernán Caballero i Juan Fastenrath (en alemany, i traduït per Juan Valera). En època colonial s'empeltà a Llatinoamèrica, com revela la versió quítxua recopilada per Apolinario López. Com a molt pròxima a la versió catalana, cal citar la versió occitana, amb els personatges Jan de l'Ors, Vira-palets (o Rodapalets), Viramontanhas, Tòmba-buòns, al·ludida per Frédéric Mistral al cinquè cant de la seua novel·la en vers *Mirèio*. Molt pròxima a aquella, la francesa, amb els noms Jean de l'Ours, Roue de Moulin (o Pierre de Moulin), Coupe Chêne i Porte Montagne (o Arrache-montagne). I entre la catalana i la hispànica, l'aragonesa, amb els noms de Chuan l'Onso, Arrancapinos, Bate-montes i Barbancha...

De tota manera, el conte es revela amb una gran capacitat sincrètica, és a dir, capaç d'atraure o reunir elements diversos. En algunes tradicions, aquests apareixen solitaris: sense eixir de la Península, per exemple, el "Nuberu" asturià (conegut també com a "Xuan Cabritu") no és sinó el nostre Bufanúvols. Però, com s'ha dit adés, el conte presenta una gran projecció internacional. Basta esmentar la versió eslava, on els personatges se solen anome-

nar Vertogor (Tombatossals), Vertodub (Arrancapins) i Vertogez; per exemple, en la bella rondalla *La bruixa i la germana del Sol* d'Aleksandr N. Afanasiev.

En definitiva, el lector curiós no comprendria aquest conte de contes –i les seues elucubracions sobre la sirena reconvertida en dama dels somnis de l'heroi, i totes les altres riquíssimes adherències de la imaginació de l'autor– sense les referències mitològiques i idealitzadores de la gegantització: l'Osiris egipci, l'Hyndra hindú, els Samsó o Goliat bíblics, el sant Cristòfol cristià, l'Atlas i l'Hèrcules grecs –i tots els gegants engendrats per Gea–, o els *jentillak* bascos, o el *Rübezah* alemany... En representació de tantes i tantes recerques sobre la intensitat i la projecció de *Tombatossals*, el lector contemporani de vocació internacional, trobarà una lliçó oberta sempre.

***Tombatossals* políglota: totes les llengües des de Castelló**

L'obra, en la seua bellesa i la seua humil grandesa, compartida socialment en la dialogant trobada activa d'institucions cíviques de tota classe, com la Colla del Rei Barbut, que n'ha promogut el projecte, serà des d'ara alhora ambaixada de la ciutat, dels segles i del món. I la traducció universal de *Tombatossals*, del seu llenguatge i dels seus temes, ha implicat una acció políglota a sis llengües. Coordinada des d'una versió en castellà anterior, de Maria Àngels Corbatón i Lluís Meseguer, han realitzat les traduccions ara publicades, a partir de l'acarament del text original i la versió castellana, les traductores –subratllant que totes dones, tal com en els darrers anys s'ha estés en la vida cultural i literària: Maria Àngels Corbatón al castellà i Rumi Sato al japonès (ja publicades), i Lia Chloé Monique Nicole al francès, Rosario Colubi Sendra a l'anglès, Denisa-Karla Anusca Raunciuc al romanès; i Li Juan Su al xinès. Treballs fets amb qualitat i passió.

Per a la coordinació literària de les traduccions, jo mateix m'he esforçat a sumar-me a l'esperit obert del projecte de la Colla del Rei Barbut. El procés de traducció ha tingut en compte els reptes, les tècniques i les recerques imprescindibles per a compartir la riquesa lèxica, de matisos, de locucions, d'imaginació d'una obra expressiva de la llengua històrica i popular, com poques altres; d'un parlar i d'un estil, el de Josep Pascual Tirado, que al-

Ana Rey Ochoa

Tenerías, 20 · 12003 Castellón
Tel. 964 225 030 · Fax 964 261 053
gestoriaprogeas@gmail.com

GESTORIA PROGEAS

- Herencias
- Escrituras
- Trafico
- Declaración Renta

Confecciones Pitarch

desde 1958

Indumentaria tradicional y complementos.

Blusas negras especiales réplicas de las antiguas.

Alejandrina Pitarch

C/ Mayor, 92 - 12001 Castellón
Tel. 964 22 59 43
E.mail: confeccionespitarch@gmail.com
www.confeccionespitarch.es

CALLE AMADEO I N38
12001 CASTELLÓN

964020234

@SKYNAILS_JHOANA

SKY NAILS
BY JHOANA

10%

DESCUENTO

Universal Fruit
THE FASCINATION OF FRUIT

menys ha estat acollit en la màxima expressió lexicogràfica del valencià, el *Diccionari Català Valencià Balear* (obra del seu amic Antoni Maria Alcover): no totes les llengües tenen una tradició lexicogràfica semblant. I això ha servit per a l'apassionant treball de traducció a diferents contextos: a les llengües i cultures romàniques, castellà, francès i romanés; a la llengua i cultura anglesa; i a les llengües i cultures asiàtiques, el xinès i el japonès (també diferents entre elles). Una crònica de les apassionants qüestions de l'obra podria referir-se a

les dotzenes de locucions i frases fetes, al lèxic referent als vents o als peixos, fins i tot als respectats antropònims dels personatges, o els topònims del terme i de la vila... Però millor que les traduccions parlen. Uns exemples: el principi i el final.

Així podem compartir la genial invenció del "galifant", autèntic tresor mitològic de la cultura popular des de Castelló (o siga, des de Josep Pascual Tirado), el càlcul de mesura del "pam", l'entrada del "brancal", o la curiosa història, coneguda o no, de sant Nicolau.

VALENCIÀ	CASTELLÀ	FRANCÉS	ANGLÉS	ROMANÉS	XINÉS	JAPONÉS
De l'orige de Tombatossals corre la següent llegenda. Però sàpies que aquest galifant diuen si medix d'alçària cent cinquanta tres pams, i d'esquena, quaranta-nou. Calculeu per les mides com seran les cames, peus, braços, mans i demés. Sols direm que al temps que pergué lo dit corrunxet, en una extremada forcejada, los pedrapiquers, cercant en les pedreres per a fer lo brancal de Sant Nicolau aprofitaren aquell dit, i de les estelles ixqueren dos dotzenes de guarda-rodes. Puix aquesta criatura és filla del Tossal Gros i de la Penyeta Roja, i tots per bres han tingut la pedregosa terra del Bovalar. ¡Què bells amors, los de llurs pares!	Sobre el origen de Tombatossals corre la siguiente leyenda. Pero sabed que de este gigante se dice que si mide ciento cincuenta y tres palmos de altura, y de espalda, cuarenta y nueve. Calculad por las medidas cómo serán las piernas, pies, brazos, manos y todo lo demás. Solo diremos que cuando perdió el dedo meñique en un extremado forcejeo, los picapedreros, rebuscando en las canteras para hacer el umbral de San Nicolás, aprovecharon aquel dedo, y de las astillas se sacaron dos docenas de guardarruedas. Pues esta criatura es hija del Tossal Gros y de la Penyeta Roja, y todos por cuna tuvieron la pedregosa tierra del Bovalar. ¡Qué bellos amores, los de sus padres!	Une légende circule sur l'origine de Tombatossals. On dit que ce géant mesure cent cinquante-trois paumes de hauteur et quarante-neuf de largeur. Imaginez donc la taille de ses jambes, de ses pieds, de ses bras, de ses mains et de tout le reste. Ajoutons seulement que lorsqu'il perdit son petit doigt dans une lutte acharnée, les tailleurs de pierre, cherchant des matériaux dans les carrières pour construire le seuil de l'église Saint-Nicolas, utilisèrent ce doigt et ces morceaux pour fabriquer deux douzaines de potelets en pierre. Donc cette créature est le fils de Tossal Gros et de Penyeta Roja, et tous deux avaient le sol rocailleux du Bovalar comme berceau. Quel bel amour que celui de ses parents!	The following legend is what is known about Tombatossals' origin. It is said, though, that this giant is one hundred and twelve feet five inches tall and his back only is thirty-six feet eight inches. Taking into account those measures, you can work out the size of his legs, feet, arms, hands and everything else. Let me just say that when he lost his little finger in a big fight, the stonecutters who were looking in quarries to build Saint Nicholas' entrance used that finger, and still managed to build two dozen fenders with the leftover chips. So, this creature is Tossal Gros' and Penyeta Roja's son and they all come from the rocky land known as Bovalar. Such beautiful love, that of his parents!	Despre originea lui Tombatossals circulă următoarea legendă. Trebuie să știți că se spune că acest uriaș are o sută cincizeci și trei de palme înălțime și patruzeci și nouă de palme numai spatele. Calculați după aceste măsuri cum vor fi membrele inferioare, labele picioarelor, brațele, mâinile și celelalte membre. Pot spune doar că atunci când și-a pierdut degetul mic într-o luptă extremă, tăietorii de pietre, căutând în cariere ca să facă pragul sfântului Nicolae, au profitat de acel deget, iar din așchiile acestuia au ieșit două duzini de apărători pentru roți. Ei bine, această creatură este fiica lui Tossal Gros și a Penyetei Roja, având cu toții drept pătuț pământul pietros din Bovalar. Ce iubire atât de frumoasă era cea a părinților lui!	关于汤巴托萨尔斯的起源流传着以下传说。要知道,据说这位巨人身高一百五十三掌,背宽四十九掌。根据这些尺寸来计算,想象一下他的腿、脚、手臂、手和其他部位会是什么样。我们只说说以下事例就可见一斑了:当他在一场激烈的争斗中失去小指头时,那些石匠,在采石场寻找圣尼古拉斯的门槛石料时,利用了那个巨大的指头,从中切出了两打车轮的碎片。而这个巨大的生物就是托萨尔·格罗斯和佩涅塔·罗哈的孩子,他的摇篮都是波瓦拉的多石土地。而他父母的爱情是多么美丽啊!	トンバトサルは、身長がなんと三十二メートル、肩幅は十メートルほどあったと言われている。その両手足の大きさは、おおよそ想像いただけることだろう。その彼が、くんずほぐれつの大乱闘で手の小指を切り落したとき、聖ニコラス教会の工事にあたっていた作業員たちが、その指を見つけて利用したというエピソードがある。その骨のかけらから、二十本以上の支柱を切り出すことができたというからなおと

García

PANADERÍA PASTELERÍA

HORNO
C/. Arquitecto Ros, 32 - Tlf. 964 21 46 83 - 607 33 25 01
DESPACHOS
C/. Benarabe, 2 - Tlf. 964 22 42 81
Avda. Dtor. Clara, 36 - Tlf. 964 21 46 07
C/. Ribelles Comins, 5 - Tlf. 964 06 05 05
CASTELLÓN
panaderia@fornegarcia.es

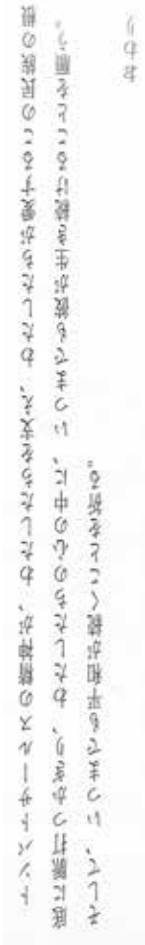
Graduado Social Colegiado

Ronda Magdalena, 27 – Entlo.
www.redoasesoria.com
Tlf 964 25 62 15 - 964 25 29 53
12004 Castellon

REDO ASESORIA S. L.

I si tal és la riquesa lingüística i cultural del principi de l'obra, no ho és menys el final: la necessitat de traduir les connotacions de l'"esperit" animador de la història, i del "morteràs" o argamassa que construeix i uneix, segons el final de l'obra:

<u>VALENCIÀ</u>	<u>CASTELLÀ</u>	<u>FRANCÉS</u>	<u>ANGLÉS</u>	<u>ROMANÉS</u>	<u>XINÉS</u>	<u>JAPONÉS</u>
I que eixe esperit siga en nosaltres, que lo seu exemple ens anime, que mai ens abandone mentres quede un morteràs en los fonaments del nostre benamat poble. I la pau de Déu en nosaltres. Amén.	Y que ese espíritu esté con nosotros, que su ejemplo nos anime, que nunca nos abandone mientras quede un morterazo en los fundamentos de nuestro bien amado pueblo. Y la paz de Dios con nosotros. Amén.	Et que l'esprit de Tombatossals soit avec nous, que son exemple nous inspire, qu'il ne nous abandonne jamais tant qu'il restera un solide pilier dans les fondations de notre bien-aimé village. Et que la paix de Dieu soit avec nous. Amen.	And may this spirit remain with us, may his example encourage us, may it never leave us as long as there remains a piece of mortar in the foundations of our beloved area. And may God be with us. Amen.	Și fie ca acel spirit să ne însoțească, exemplul lui să ne încurajeze, să nu ne părăsească niciodată atât timp cât mai există un mortier la temeliile poporului nostru mult iubit. Și pacea lui Dumnezeu să fie cu noi. Amin.	愿这股精神与我们同在，愿他的榜样激励我们，只要我们珍贵的家园尚存，愿他永远不离开我们。愿上帝的和平与我们同在。阿门	

Tal és el desig ecumènic, solidari de treball i de festa, des de la ciutat a les Nacions Unides del món.

music cocktail fun

MAGDALENA 24

ABRIMOS TODOS LOS DÍAS DE 16:00 A 2:30H
VIERNES 1 Y SÁBADO 2 DE 12:30 A 2:30H

CALLE MORERIA 8
CASTELLÓN

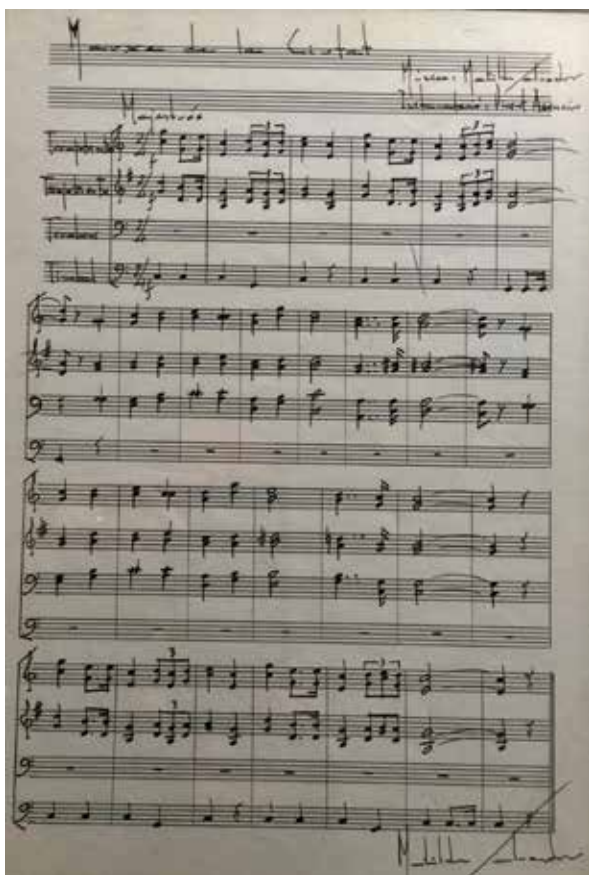
#SPOONFULCASTELLON
WWW.SPOONFULCLUB.ES

La marxa de la filla del rei Barbut

Antoni Josep Gascó i Sidro

Cronista Oficial de la Ciutat

Voladorets d'Or 2006

Partitura original y autógrafa de la Marxa de la Ciutat

Si hay que hablar de un acontecimiento de verdadero relieve en la cultura sonora y cuya significación llega hasta el hoy más hoy, este fue el estreno de la ópera mancomunada de Matilde Salvador y Manolo Segarra «La filla del Rei Barbut» una ópera con proemio y montada para teatro de guiñol, que iba a convertirse en referencial en el costumbrismo, la historia, la música y la cultura pairal.

La pieza era un retablo es un escénico en verso original con proemio rimado de Bernat Artola, inspirada en la Contalla Tombatossals de Pascual Tirado. Se puso en escena en el Teatro Principal el día 31 de marzo de 1943 en un acto organizado por la Sociedad Filarmónica y en el que intervinieron como

solistas los tenores Antonio Cortis y Vicente Martí, las sopranos Carmen Andujar y Emilia Muñoz, el barítono Manuel Rodrigo y el bajo Antonio Sales, con la orquesta de Castelló ampliada, por componentes de la Municipal de Valencia, dirigida por Vicente Asencio.

El acontecimiento suponía, en aquellos momentos de la inmediata posguerra, todo un reto por cuanto presentaba un entorno de identidad popular de palpitante idiosincrasia gentilicia de las raíces de la tierra. Tal vez por ello halló la incompreensión de los sectarios servidores de la norma estatalista que proscribieron, con puritana inquisitorialidad, su representación, lo cual motivó un satírico y humorístico epigrama del poeta Bernat Artola, enviado a la compositora, criticando la situación en el que exponía, con enorme gracia, lo ridículo e inconveniente de tal anatema:

«La filla del rei Barbut
ha mig perdut el senderi
perque el censor de l'imperi
no deixa fer son debut.
Es veu que l'home ha cregut
que una reial magestat
no deu eixir al taulat
per a fer de putxinel.la
i com un gat la recel.la
amb el l'hom esturrufat
Pero el rei tot enfurit
per la ofensa que a sa filla
li ha fet un tio varilla
bufanuvols de Madrid
roig de malicia li ha escrit
per a dir-li'n mes que a un gos
puix es de esser molt tarrós
qui en un carrec d'importància
demostra tanta ignorància
que no llig ni lo mes gros...

Sin duda el sentimiento de espíritu de identidad con la historia y las costumbres de

La compositora castellanense Matilde Salvador

Castelló se había desarrollado desde que en 1920 se creara la Sociedad Castellonense de Cultura. Un hervor de sentimiento vernáculo latía en el ambiente, condicionado, en gran manera por el hecho de que en 1932 se habían firmado, en la sede de la benemérita sociedad cultural, Les Normes de Castelló que suponían la sistemática escrita y oral del valenciano según los preceptos de l'Institut d'Estudis Catalans. En el proemio de la ópera se vistió por primera vez el traje de castellanense que lucieron atractivas mujeres de la mejor alcuña castellanense

Pues bien, a los dos años de este estreno y sin duda condicionado por el ambiente de renacer cultural en pro de lo genuinamente popular castellanense, en el ayuntamiento presidido por Benjamín Fabregat, se empezaba a hablar de dotar a la ciudad de unas fiestas mayores dado que las tradicionales del 7, 8 y 9 de julio, fueron proscritas por liberales y derribado el obelisco del parque de Ribalta que, todos los años en los festejos, era honrado con una magna cabalgata cívica. Por el contrario, se conmemoraba la entrada de las tropas de Franco, mandadas por el general Aranda, el 14 de junio de 1938 con diversas celebraciones y entre ellas, una parada militar.

Entre los mandatarios municipales se encontraban personalidades tan singulares de la cultura y la ciencia locales como José Clará, José Miazza, Pedro Muñiz, José Santa Cruz, Luis Vellón, Ángel Sánchez Gozalbo, Luis Revest... Ese consistorio de próceres con ilustres médicos, catedráticos, ingenieros, industriales, comerciantes, amén de dignos y abnegados representantes de la labranza, siempre vio con repulso el convertir unas fiestas de tipo castrense en las típicas de Castelló. Los concejales del grupo «de los sabuts» (como se conocía a los miembros de la Sociedad Castellonense de cultura) se opusieron firmemente, en una actitud

osadamente temeraria, frente a un gobierno dictatorial, a establecer las llamadas «fiestas de la liberación» como las oficiales de la ciudad. Tampoco consideraron las de la Mare de Déu del Lledó, por su carácter unívocamente religioso y eso que la mayoría de los componentes del citado grupo, eran hombres de un acendrado catolicismo. Finalmente, llegaron a la conclusión de que las más oportunas y que además tenían un carácter histórico, eran las de la Magdalena que desde el siglo XVIII habían convertido la primitiva peregrinación de carácter penitencial, en un peregrinaje conmemorativo de la fundación de la ciudad.

Todo este referente lo tenían muy claro los munícipes eruditos, quienes buscando la ayuda de otros componentes de la ya centenaria Sociedad Castellonense de Cultura, entre ellos Carlos G. Espresati, José Simón, Antonio Pascual, Eduardo Codina, Manuel Segarra, Bernardo Artola... a los que se unió el ilusionado Carlos Murria, conformaron desde el tercer domingo de cuaresma de 1945, una semana festiva que tuvo, fundamentalmente, un carácter de cierta manifestación histórica y cultural. Ello explica la creación de la singular y multicolor Cabalgata del Pregó, anunciadora de las fiestas que se debió precisamente a la base histórica y al ingenio del autor de «La filla del Rei Barbut» Manolo Segarra. El otro referente festivo derivado de la centenaria romería fue el impulso a las gaiatas, que aparecían en la procesión de retorno de la misma, desde el siglo XVIII, cuya renovada iniciativa cabe vincular a la de las 12 comisiones de sector en

Proemio de La filla del Rei Barbut

que se fragmentó el plano de la ciudad, en las que formaban grupos mixtos de habitantes del barrio. Aparecieron las damas de sector y las madrinas (nombre que otorgó Espresati a las muchachas que bautizaban a las gaiatas) y sobre ellas una corte de honor con damas todas ellas de linaje —militar, abolengo, ayuntamiento— excepto la conocidas como dama popular y del Grau que acompañaban a la reina de las fiestas, figura que desde su origen sirvió, fundamentalmente, para agasajar a las esclarecidas familias a las que pertenecían y lograr prebendas de su influencia, como sucedió con Carmen Abriat hija del capitán general de la III región militar, que abrió la lista de soberanas. De alguna manera se trataba de contentar al estamento militar al que se había, de algún modo, marginado al no consentir su propuesta de las «fiestas de la liberación» y a quien, en aquellos tiempos, no convenía tener en contra, gobernando en el país un dictador castrense.

La ópera «La filla del rei Barbut» iba a tener uñada. En el Certamen Literario de las fiestas de la Magdalena de 1945, se produjo una convocatoria para escribir una Marxa de la Ciutat de Castelló. El lema con el que se presentó la partitura que sería ganadora en plica cerrada, no era otro que «Tombatossals». La compositora, Matilde Salvador, a quien informó de la convocatoria del concurso precisamente el poeta Bernat Artola, en poco menos de 48 horas, hizo un ensamble de un tema propio y otro, asimismo de su autoría, perteneciente a «La filla del Rei Barbut». Concretamente, el de la marcha de la entrada regia. Con estos mimbres, creó una obra muy breve, de 29 compases, pero llena de solemnidad, que sorprendió gratamente al jurado, que presidía el maestro Joan Lamote de Grignon. Por cierto, que la composición contrincante de los hermanos Vicente y Arturo Terol titulada «Castalia», quedó en segundo lugar, logrando un accésit. Item más, Artola ganaría el premio de «Lo Rat Penat» en la misma competición.

La «Marxa» de Matilde Salvador, en la esplendorosa tonalidad de Do mayor, está instrumentada por Vicent Asència (que a nombre de ambos fue premiada) para dos trompetas en Fa, otras tantas en Do, un par de trombones y timbales, raramente utilizados en las ejecuciones públicas. Presenta la

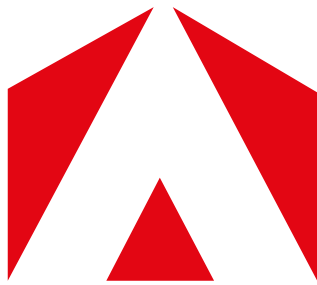

La Banda Municipal de Castellón con su director Eduardo Felip

disposición clásica ABA, con un motivo de entrada majestuoso (A) de siete compases, original de la autora, al que sigue el tema basado en el «Rei Barbut» (B) de seis barras, sin percusión, que se repite. La obra se cierra con los mismos compases del inicio (A). La armonización en cuartas, sextas y quintas, le concede una peculiar sonoridad modal, tan original como vibrante.

Castellón entraba, en modo mayor, en el edén de las modulaciones creativas. La modernidad en los pentagramas, había hecho mella en una composición de fundamento institucional.

MADRID - FERRANDO - TRAVER
ABOGADOS

Enmedio, 91 - 1º
12001 Castellón
Tel. 964 24 16 17
Fax 964 25 66 56
www.mfabogados.com
mfabogados@mfabogados.com

Nos
ocupamos
de todo

964 91 41 71

info@centroapta.com

**grupo
CANDIDO
BALLESTER**

CANDIDO BALLESTER SL

Avda. Montendre, 32 bajo • Apdo. 116
12200 ONDA (Castellón)
Tel. 964 600 949 • Fax 964 603 433
e-mail: c.ballester@candidoballester.com
www.candidoballester.com

Admón. Lotería n°11

Aquí pagamos tus papeletas

ADMINISTRACIÓN DE LOTERÍAS Y APUESTAS DEL ESTADO N° 11 DE CASTELLÓN

17907	31252	45205	137404	07246	28975
GRAN PREMIO	GRAN PREMIO	GRAN PREMIO	GRAN PREMIO	GRAN PREMIO	GRAN PREMIO
93455	381287	10112	387166		

"La 11"

Infórmate
964 22 38 95

Te hacemos
las papeletas **gratis**
... y si te toca,
¡Te las pagamos!

[admonloteriala11](https://www.facebook.com/admonloteriala11)
la11@loteriacastellon.es
www.loteriacastellon.es
Mayor, 81 12001 Castellón

Poemes del rei Barbut

La filla del rei Barbut

Des del matakà d'un castell en l'aire,
la filla del rei Barbut es llueix perquè
/L'admiren;
saeteja amb la mirada a tota la guardia.
Ronda els soldats
i tria a un perquè l'acompanye
en les seues fantasies.

Els seus passos marquen un temps sense
/esperes.
Tem al desert més que al fossat habitat de
/dents que l'envolta.
Les seues dames la visten de paó
i ella aprofita el plomatge
per a volar a les illes de davant.
Res més tocar terra es despulla,
té la blancor d'una merla inexistent.

Amb el seu desig magnètic
vol atraure a algú
que escriga
sobre el seu cos.

Sirena

Per amor a la mar la posidònia es va tornar
/alga.
Al Mediterrani germinen les dones peix.
L'onatge i les mareas comencen en les
/seues cabelleres
i, després,
continuen cap a les seues corbes
/esculleres.
Quan ixen de l'aigua caminen serenes.
Tenen cames, però unides de tant
/ajuntar-les;
perquè només les obrin davant aquells
/que diuen la veritat
i no pretenen seduir-les amb cants
/mariners.

Arrancapins

Extrau fletxes de l'esquena de la terra.
En el buit després de la neteja,

els fruits augmenten.
Sota els alers de les pinyes de bronze
es condensa l'oli de les seues llavors.
Arrancapins mira al voltant,
els reforços no arriben, estan sols,
però sent com es multiplica l'ànim
que, en els moments difícils i definitius,
creix dins de cada heroi.
No massa lluny,
algú,
per fi,
fa sonar el caragol.
El bosc s'esquerda,
és una closca de tortuga dividit en
/tessel·les.
Cada quadrícula es torna pedra
i, entre totes,
componen una làmina dissecada.
De les plantes només queda el seu dibuix
i certa aroma a essència d'oblit.

Però, en una cova,
amagada darrere de les carrasques que la
/custodien,
el rei Barbut guarda el secret de la
/regeneració.

No vol una naturalesa domesticada.
Convoca a les seues hosts,
entren per centenars en la gruta
i ocupen el gran saló daurat.
Allí els recorda el seu càrrec,
la seua magnanimitat i el do de sempre
per a dissipar l'endormiscament.
Llança després el seu mantell
que es posa sobre el paisatge.
De nou l'aigua corre
i l'aire respira.
Mentrestant,
a les illes de davant,
la seua estirp renovada entra en este món.
Quan el seu net obri
per primera vegada
els seus pulmons
no plora,
sinó que
des d'allí
li somriu agraït pel seu coratge.

ROCA CASTELLÓN CONSIGNACIONES, S.L.

Paseo Buenavista, 15
12100 Grao de Castellón

Tel. 964 73 72 72 /
964 28 44 88

Fax 964 28 52 73 /
964 28 64 96

P.O. Box 153

e-mail:

seroca@seroca.net

Grúas Tomás S.L.

Cagueme

D'ell importen els efectes:
la propietat desinfectant
i l'humor balsàmic.
Per a evitar l'erosió quotidiana,
per a salvar-nos,
exfolia les capes amb romer destil·lat

Es mimetitza amb els tres regnes:
animal, vegetal i mineral.
Diu que en tots hi ha ànima
que només cal saber escoltar-la
perquè es revele.

Bufanúvols

Les dents de lleó volen.
L'esborra solta de la seua copa verda
/aleteja,
ascendeix,
s'ajunta
i en la seua disseminació imita
la forma en què esguita la sort.
La fortuna se sembla i invoca.
Bufanúvols controla els ressorts de la
/naturalesa i,
a escala humana,
les ments.
Ajusta els uns a les altres
perquè el mecanisme es moga.
La maquinària d'este artefacte
—que és la tramoia del món —
està amagada darrere dels núvols.
És imprescindible conèixer-la per a
/discernir
les catàstrofes dels béns
i la incertesa de la boira.

Tragapinyols

L'embut brillant sobre el seu cap
apunta al més enllà.
Este gest etern i transcendent
el distingix
quan vist el seu uniforme de passeig.
Tres vegades al dia es lleva el barret en
/punta
i l'utilitza per a engolir llavors.

Dins li creixen oliveres en miniatura
que fora d'ell s'aferren
—amb les seues arrels garfis—
a la terra.
Quan es transporta estos fills seus
anestesiats,
inconscients
per que adornen un vestibul
o un jardí privat
es tornen erms.
Tragapinyols enfurix
per este destí contra natura
i comença la seua batalla:
s'insemina
per a parir sense treva
una altra humanitat completa.

Sap que ha vençut
quan,
al voltant de les oliveres,
veu com creixen els segles.
Somriu.

Tombatossals

Volia refundar la pau
i agitava la tempestat
davant de cada sol.
Va baixar dels cims
i va trobar el seu lloc

Cagueme

Quina saviesa, xicot!
Quin rostre de paixarell!
De vegades replicó, més sempre tal·lós i dolç
Marejant sovint la troca amb les arts de bon
lletrat

A l'illa Sinyoreta, la solitària i pelada, així la vas
batejar
—Illeta, illeta, que poc t'has despentinat;
Sinyoreta, Sinyoreta

Amb el cargol, com les campanes al vol
A tots manes estar fermes, enllestits per al combat
Els dies que no sentencies saps molt bé fer de
bufó

Fidel t'inclines a l'amo com el millor conseller
Ets el guarda de la cova. Arxiu. Llar del Galifant
Allà ocultes meravelles com el vi d'un bon celler

Amb el cargol, com les campanes al vol
Avises de les visites, dels enemics i amistats
Que orgullós Tombatossals que sigues al seu
costat! Cagueme...?, si pels altres i a tota hora a
partir-te el cor estàs!

Oh, Cagueme, per la conquesta dels atols
voluntat de la Infantona, allà vas perdre la vida
Des d'aleshores som orfes de ta bonior i saviesa

Oh, Cagueme, les llàgrimes del gegant a les nits
de gran tempesta

Encara colpegen el far de les nostres
Columbres

Mes tots els d'ací sabem que els dissabtes de
Pregó Apareixes tot cofoi per alegrar-nos la Festa

Tombatossals

Oh, tu, tan gran com ets i quina llangor arronses?
Cap cop, peu nu, vas per voreta blonda
Regirant amb gelosia les crestes de les onades
Per si així, com si no res, veus la cua de l'amada

Allà, on es confon la nit amb les quimeres,
Juga Serena de la Mar Amor
Davall desitjos de lluna nacrada

Oh, tu, tan gran i ara foll enamorat
Anhel de l'amor amar per la dona peix de cabells
de posidònia Gemegues boig
Sospire versos de passió foraviada
Brandits en la nit fosca de l'ànima Per ella, el teu
cor encès en flama
Tu, que tombes tossalets i tossalots, ara desitges
morir
Per Serena, la Regina de la Mar Amor a sal
rebaixes ta força

Tombatossals sigues fort, fill de Tossal i de
Penyeta
No et deixes clavar sagetes del buirac fetiller d'amor
Endavant, amic grandot que encara vindran

batalles
Que més grans hauràs lliurades
La conquesta de les Illes pel caprici de la Infanta
Amb ta nau la Capitana i un seguici de navetes

Tragapinyols

A la cova Meravelles
Tremolant i botillós al gegant et presentares de
Tragapinyols fill. De Tragapinyols net

Panxa de pitxer, cara de lluna plena, nas de
moniato,
Ulls enfonsats, celles de rafe, front de mur
mitjaner, Morros de vedell, esquena de trill Però...
de quina bona pasta fet!

De lluitador, el millor
T'empasses pinyols tota mida
I per on imaginem, llances la pinyolada amb gran
brusentor i goig

Per a tu no importa fruita, sempre que tinga
pinyol De Reus les ametlles i d'ací: albercocs,
gínjols i dàtils,
Per a tu les prunes clàudies les millors de les millors
Cavaller de Sant Cristòfol Sense molta cerimònia
Gran heroi de Montornès!
Arruixa, arruixa, que plou"!

I el castell fou assolat i enrunat per sempre més

Vas conquerir nostres Illes amb un bon arruixó
de clàudies Allà estaves preparat amb les vetes
desnugades

Oh, Tragapinyols, si manques tu, no hi ha
conquesta oportuna
Sense tu no hi ha reialme del honrós i pelós Rei
Barbut Per això i per altres gestes et donem les
gràcies, Panxut!

Serena de la Mar Amor

Enyorada amada d'ànima salada
Serena, quin nom per a enfollir i deixar-se morir a
la ronsa de ta cua

Serena, sirena de la Mar Amor envoltada per ta
cort de peixets de mar mareta
Sirena altívola que cantes salobrosa pentinant els
teus cabells
Abans de ta sensual dansa al llom argent viu de
les ones

Regina de la Mar Amor
A terra t'anhela un gegant que no té per nom
Neptú
No saps com l'enamorat et plora de cor i fets
Pel desig no correspost en les nits de mala mar ell
et plany desconsolat

No saps com l'enamorat et plora de fets i cor
Fins i tot gavina es creu i odia totes les aus a la
clariana del dia

Perquè et veuen tan bella i tan bonica quan
t'ajoques guarnida d'escuma i randa

Regina de la mar brava obre els braços a l'amor
Que el gegant és pres i prest
I per fer-te el compliment, Serena de la Mar Amor
Un paratge t'ha enllestit l'amo de les muntanyes
Per a tu, Reina dels set mars i de les seues
entranyes

Bufanúvols

Oh, força de tots vents quan plenes els teus
bocins
Oh, llevador de La Penyeta, mare del tità, de tots
els gegants el més gran

Que bé bufes el Ponent, Gregal, Llevant o Mestral
Satisfàs les nostres hortes, els aigüamolls i els
secans

Oh, faedor de pluges
Deu de les nostres collites
Mes reserves Tramuntana que dona por a la gent
Bufanúvols, cavaller de Sant Cristòfol
A la conquesta de les Illes vas lliurar una de bona

Tant vals per induir un part com per envolar
filisteus

Membre actiu de la conlloga
Què faria Tombatossals sense un home tan airós?

Oh, força de tots vents quan plenes els teus
bocins Que bé bufes el Xaloc i balles compassat
Garbí

A manera d'agrair-t'ho hi ha unes dites populars
Que si em dones tu el permís te les vaig a recitar:

Migjorn a la posta, Mestral a la porta
Amb vent de Gregal, ni peix ni pardal La
Tramuntana! Ai mare la Tramuntana que tots els
racons agrana!
Vent de Llevant, pluja a l'instant Si sol rogenic,
vent de Ponent
I si Xaloc...
tanca la porta i fes bon foc

Arrancapins

Com punys de soca i arrel
La teua força i temprança Comanador de Fadrell
Soldat de bruta puixança
Servicial com el que més
Amic de tots
El més divertit i boig

Tant prompte arremets cudolades
Com pins i pereres trasplantades
O treus la fusta per a naus conqueridores

Per caprici de la Infanta a les Illes arribares
I allà vas cabàs, amb tota l'expedició i més animal
que un pont
A Montcolobret deixares
De les illes del món la més calba Ni un arbre sec,
ni tort ni dret

Mai no seràs prou lloat
Urpes transcendents del trasllat del vell reialme
a la vora de la mar
Quina pinada més sana
Quin paratge més formós
Arbreda, sèquies i hortes i d'aigüamolls
envoltada La nostra marjal estimada

El Rei Barbut

El desig del Rei Barbut
De cor tendre i veu melosa
Per culpa del teu nas, nassut, sembles allò que no ets

A Merlí fas competència amb les barbes fins als
peus
El teu bigoti d'arquillo et fa conjunt amb les celles

Mes, eres de mans foradades, sempre amb la
mànega ampla Amb qualsevol excusa Convit!

El Rei Barbut, el més sabut i agraït
Per culpa del nas de picola sembles un rei molt
eixut

Tu, el del cor tendre
el bondadós ploricó com una gotera de pluja
Mira que tens la llàgrima fluixa

Trist, vell. Enviadat per un enfit de codonyat Qui
t'ho anava a dir?

Tahor i Casse ja no tornaran mai més
A l'expedició a les Illes... i la mar se'ls va engolir

Avui desitges morir i no baixar a les vores
Mai no trepitjaràs el pla Allà dalt t'enterraran

La Infanta

Passió i caràcter
Mireu-la, la garladora d'ulls blaus, quin poder té i
ho sap fer
Amb les Illes capficada fins manar-les conquerir
Allà naden els dofins entre mabres i llagostes
Allà on brama la tonyina fanalers i fanaleres
copen la mola amb escriu
Per a la llotja del peix
Mentre Cagueme els vigila i els guarda de mala
mar.

Passió i caràcter, filla del Rei Barbut!
A ton pare d'encateri tens mig boig i marejat
Filla del rei nassut, com t'estima el pobre vell

Infantona, malvasia, fas de ton pare el que vols
Cabuda a més no poder no et casaràs amb qui ell
pensa Bona tu ets. De Garxolí enamorar-te!
Tu, de les d'amar amor i no amor de no voler
Un marit de conveniència? Amb tu, ton pare no
ha de poder

Dolça veu de nina blava, germana de Tahor i
Casse
Per a ells les terres, per a tu un amor que no
t'estimes
Mira que eres resabuda i amb la teua t'eixiràs i
amb qui voldràs et casaràs

Passió i caràcter
Com les dones d'avui dia
Infantona, ama de la marjaleria
De cabells de roja panolla que amb el sol de les
migdiades
Formes la nostra bandera Del nostre poble
senyera

Poemas:
Rosario Raro i Rosa Miró
Il·lustracions:
Pilar Edo

Construint al Rei Barbut

Durant l'estiu del 2023 un apassionat del 3D i de la ciutat de Castelló anomenat Gilberto Levoni, es va posar en contacte en la Colla del Rei Barbut per a convertir la imatge de l'icònic protagonista de la Colla, en una peça tridimensional a l'altura que es mereix.

Un cop va aconseguir un disseny 3D d'aquest personatge i començar a imprimir, no podia deixar de comptar amb ELIGE3D, una empresa pionera en el sector del postprocessat de peces impreses en 3D amb la que ell mateix col·labora, d'aquesta manera el Rei Barbut seria tractat i pintant amb professionalitat, per tal de garantir que quedés el millor possible.

Quin va ser el procés?

Després de llargues jornades d'impressió, es van treure les 120 peces d'entre 20 i 30 cm de grandària, les quals amb diferents adhesius es van unir a manera de trencaclosques, per seguidament llimar-se amb l'ajuda de capes de massilla, paciència i sobretot amb moltes hores de postprocessat, fent que tot l'equip d'Elige3D haguera de participar en el procés de preparació de la figura.

Passades les setmanes de dura feina, toca centrar-se en la pintura, una part aparentment més fàcil del que l'equip està acostumat a fer, però que també va resultar ser costosa a causa de la complexitat de les formes tan llises en les quals si no es treballen bé es poden veure les imperfeccions que provoquen les línies d'impressió, però com tots els reptes s'havia de superar i així es va fer.

Finalment, el dia 5 de setembre, es va culminar tot amb la presentació de la imatge impresa en 3D de 1,10 metres d'alçada del reconegut Rei Barbut de Castelló a tota la colla i a les autoritats que es van voler apropar. En aquest acte també van estar els encarregats de dur a terme la feina, per una part Gilberto Levoni que va tindre la idea i es va encarregar de buscar el disseny i imprimir la peça, per altra part, una parella de valencians anomenats Iván Albuixech i Nuria Albesa els fundadors d'ELIGE3D, l'empresa que va portar a terme tota la feina de postprocessat i pintura de la figura, per tal de donar vida al mític Rei.

Sempre s'ha pensat que la impressió 3D era cosa d'un sector molt especialitzat en temàtiques més fantasioses, de format xicotet i que aparentment no tenia cap sortida laboral a la vida real, però des de fa dos anys Iván i Nuria han

canviat aquesta visió amb la seua empresa ELIGE3D, des que van guanyar el Premi Nacional de Postprocessat per una rèplica exacta de Nefertiti, no han parat de treballar per a grans produccions de cinema i publicitat fent part dels elements d'attrezzo, rèpliques per a museus i esglésies, a més de tematitzar festivals i restaurants.

Clars exemples dels seus treballs es poden veure en plataformes com HBO, Netflix, Prime Video, Movistar Plus, Paramount, etc., a més, últimament han pogut treballar acompanyats del xef tres estrelles Michellin Iñigo Urrecu en la decoració de la Madrid Horse Week, l'esdeveniment més important d'hípica, en el qual es disputava el Campionat del Món de Salt i on en tan sols tres setmanes van aconseguir fer 6 cavalls de quasi 3 metres d'alçada i 80 de més xicotets per a les taules de la zona VIP.

El treball conjunt és crucial fer-ho sempre amb gent de la teua confiança i Gilberto i Elige3D van junts en moltes ocasions, però una que cal destacar és la de la construcció d'un Delorean a mida real, per a qui no ho tinga clar es tracta del famós cotxe de la mítica pel·lícula dels anys 80 "Regreso al Futuro", en el que van incorporar dos dels personatges protagonistes i van obtenir un repte mai realitzat, ja que en tan sols 64 dies van imprimir, postprocessar i pintar tot el cotxe i els seus ocupants.

Com es pot veure, el món de la impres-

sió 3D no té límit i en gent apassionada pel seu treball s'obté que qualsevol somni es puga fer realitat. ELIGE3D, està format per una parella de valencians, Iván de Canals i Nuria de Vinaròs, actualment tenen la seu a Madrid, però segueixen molt involucrats en els treballs a la terreta i animen a qui vulga fer un projecte on la impressió 3d estiga present que contacte en ells a través de les seues xarxes socials on se'ls pot trobar com @elige3d o contactant amb el seu amic i col·laborador Gilberto.

El Dibuix del Rei Barbut

Juan Pérez Miralles

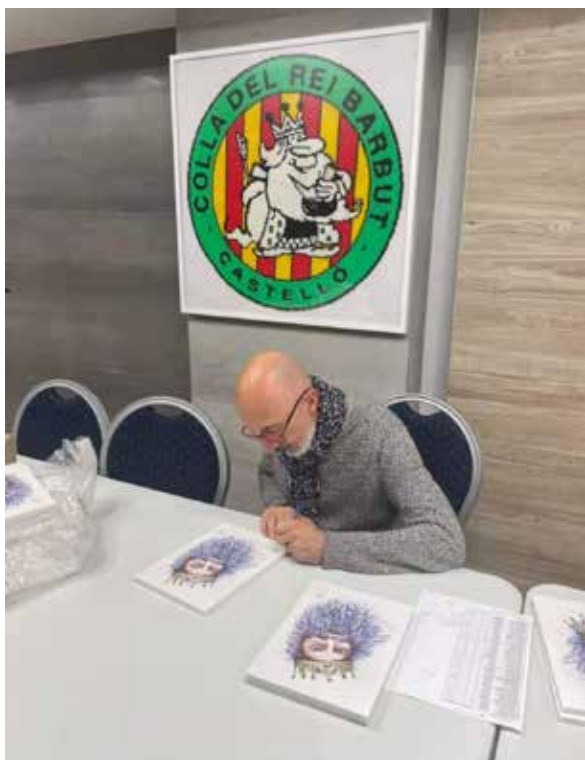
Un de les pors que tenim els creadors o artistes, com que se'ns vulga cridar, és la falta d'inspiració o idees per a crear. Per és cert que en qualsevol lloc, en qualsevol situació quotidiana, podem trobar alguna cosa, qualsevol xicotet detall, qualsevol instant determinat, que servisca d'inspiració. En el meu cas va ser senzill, només havia d'agafar un llibre, obrir-lo i deixar que amb un parell de paràgrafs la història que en l'les descrivia, girara la clau de la imaginació immediatament i començara a pensar com serien els personatges que la lectura ens mostrava. La veritat és que no buscava crear, únicament entretenir la meua ment amb una narració que des d'anys sentia parlar d'ella i dels seus personatges, la importància dels quals per a Castelló era innegable. Aquest llibre era el "Tombatosals" de Josep Pascual Tirado, text peculiar que al seu torn va inspirar uns altres com "la Filla del Rei Barbut" pera bufa composta per Matilde Salvador sobre

un llibret de Manuel Segarra, o com el conte infantil de Vicent Pitarch Almela "Viaje al país de Tombatosals",

Dels personatges d'aquesta llegenda ja coneixia alguns noms per estar introduïts dins de la vida quotidiana dels castellonencs. Penyeta Roja és un dels quals primer vaig aprendre per ser el lloc on trebal·le des de fa mes de díhuit anys. Uns altres com, Arrancapins, Bufanuvols o el propi Tombatosals són grans escultures que protegeixen la ciutat, creacions singulars de l'escultor Melchor Zapata, a més de veure a tots aquests personatges juntament amb Cagueme o Tragapinyols en els gegants que desfilen en el Pregó. Noms que donen vida a premis infantils o col·legis com "Tombatosals",i fins i tot aporten el seu nom a una associació cultural com és "la Colla del Rei Barbut" motiu pel qual hui escric aquestes lletres.

La veritat és que els contes ajuden molt a aquesta imaginació i des de xiquets imaginem personatges que en moltes ocasions el cinema ens imposa el seu aspecte, per que altres voltes aquesta influència és mínima per no dir nul·la i en el meu cas va Entre els personatges del relat apareixia un Rei molt peculiar i un poc boig, en la meua honesta opinió, que posseïa un regne que havia de repartir entre els seus fills i que a més té alguna idea una mica llunàtica que decideix realitzar amb l'ajuda de *Tombatosals i els seus amics. Idees que advoquen per remodelar un regne que una vegada acabat donaria pas a Castelló. "és desig d'aquesta corona que el nostre regne torne a ser bell i exuberant: ple de flors i fruits, tot sembrat, sense cap fera, amb aigua cabalosa i sense racó de mala herba"

Va ser fàcil imaginar un rei bo, amb gran barba, com ens conta el relat i amb una

mirada múrria i travessa encara que afable i infantil o millor dit amb la mirada d'un xiquet quan descobreix a cada moment una cosa sorprenent. I clar, la corona no podia estar ben situada sobre un cap així, havia d'estar en moviment i poc centrada.

La tècnica emprada podríem englobar-la dins del dibuix a tinta, encara que l'instrument emprat és el bolígraf Bic i no la "plumilla". Entre les benediccions que ofereix aquesta tècnica es troba la facilitat de

realitzar degradats i mescles amb els colors per a aconseguir els tons desitjats. També la seua rapidesa d'execució. L'únic problema que podem atribuir, encara que més que un problema de la tècnica és degut a una fallada de l'artista, és la seua falta de correcció d'errors com li ocorre a laquarel·la. Dins d'aquesta tècnica trobem artistes destacats a nivell internacional com Nicolas V. Sanchez pintor i dibuixant en New York o la retratista Catalana Sara Madrid.

G&T PORT

CASTELLÓN

C/. Muelle de Costa, s/n
12100 GRAO DE CASTELLON
APARTADO DE CORREOS 252
taller@gytport.com

VIAJES TIRADO

Nuestra experiencia de más de sesenta años es nuestra garantía. Consúltenos cualquier destino y le ayudaremos a conseguir sus vacaciones soñadas con el mejor presupuesto

vtirado@viajestirado.com // www.viajestirado.com

Ray D. Jaime, 1 • 12001 Castellón • 964 340 706 • CV 05/13

La Garnatxa
CASTROBERNA

Especialistas en vinos, tapas y mariscos

RESERVAS: 637 61 83 08

Certamen de relats curts

DFUNDACION
DAVALOS • FLETCHER
“LA FUNDACION DE CASTELLON”

2023

1º- Encara romaneu ací

David Carreres i Lacasa

"Gigantes autem erant super planitiam in diebus illis..." En aquells dies hi havia gegants sobre la Plana. I encara romanen ací.

—Cagueme, el meu amic estimat és mort i les illes Columbretes amb el seu seguici d'esculls foren ja conquerides per a major goig i glòria del Rei en Jaume I i els seus prohoms.

Farem el que podrem, ens deies i ara eixes paraules sonen a malsons i planys.

—Va valdre la pena tot l'esforç i el patiment per a reduir un eixam de pedres amples sobre la mar, en un paisatge de mort i de morts?

En la Cova de les Meravelles, el cau on encara avui en dia viuen Tombatossals, Bufanuvols Tragapinyols, Arrancapins i un xicotet grup d'homes i dones fidels, el vell gegant s'alça de la taula parada amb el semblant molt trist.

—Soc ja massa vell. El cas és que no som rics ni hem fet fortuna, però fins i tot en el guany més insignificant no trobe sinó culpa i remordiment. Ells han quedat satisfets. Varen enorgullir-se de tots nosaltres, però ens oblidaren ben prompte.

—On és ara aquell rei que ens havia de salvar? On són aquells vassalls que clamen al cel de ningú per a demanar un regne i una cort?

—Tots són com l'aiguatge que al moment desapareix, com la palla escampada pel vent, com la pols que se'n fuig a la vora dels camins.

—Jo mateix, a contracor, vaig lluitar, vaig guanyar i vaig perdre. I com un fill insensat no vull eixir de les entranyes de la mare terra fins que arribe la meua hora.

Quan Tomatossals digué això, un silenci llarguerut i boirós va cobrir el sostre de

la cova. Aleshores, Bufanuvols va prendre la paraula i en veu alta digué:

—El ressò de tot el que hem fet arriba als marges llunyans del món. He bufat i bufat fins a caure esgotat perquè el mal oratge, la pluja o el torb desviaren el seu trajecte, salvant les collites i els tresors de sembradura dels llauradors. Gràcies a nosaltres la Plana és un xicotet paradís ple de llimeres i tarongers i la nostra amistat amb el poble és un testimoni valuós per a tots.

Mitologia i costum jauen juntes des de l'antigor.

—Milers d'homes i dones van trobar refugi en la teua bondat, Tombatossals.

—A tu van acudir els majors i pastors dels ramats, quan devastades les pastures no trobaven llocs on menjar. Tu representes el millor d'aquesta pàtria de pescadors i jornalers.

Es van alçar també alguns ancians i digueren:

—Temerari baixares un dia a l'avenc i pujares al cel del Fadri amb el tast salobre de vaixells, sirenes i causes perdudes. Heu estat ambaixador d'aquest territori beneït, trencant els lligams del temps, d'amors i desventures. De lleialtats i traïcions.

—Tots vosaltres dueu el llinatge de turons i bancals, de calmes i marors, d'història i llegenda. Senyals i prodigis heu fet per aquesta *terreta* que regalla joia i germanor. Heu mantingut el compromís ferm de no abandonar el vostre poble en caure, alçar-se i continuar fent camí. — Heu estat fermes a l'esperit de *Matilde Salvador, Miquel Peris, Pasqual Tirado, Bernat Artola, Rafa Lloret* i tants anònims herois que sempre duran a Castelló al cor.

Dit tot això, Tombatossals va caure a

terra i començà a plorar. Les seues llàgrimes vessades varen omplir el Riu Sec i un corrent d'aigua salada arribà a la mar co-

brint-ho tot d'espurnes daurades.

Homes i dones gegants encara romanen ací.

2º- Un diumenge a La Plana

Francisco José Roig Navarro

La colla està paint la paella què Tragapinyols ha cuinat baix la figuereta de l'alqueria. Se l'han cruspit en un bufit. Arriba l'hora de llevar taula i Tombatossals és l'en-carregat de ficar a remullar el paelló.

El paelló que no me'l toque ningú, jo el netejaré després. – diu Tombatossals abans d'anar a jugar a cartes.

Tothom es dirigeix a la seu de la Colla del Rei Barbut a la plaça de Les Aules a passar la vesprada.

Tonico, templat, prepara'ns cinc cremaets de rom i dos de conyac – demane Arrancapins en entrar.

Però vosaltres sempre preneu *carajillos*, no?.

Carajillo és un castellanisme, si no parlem correctament nosaltres, qui ho farà?.

Collons xic, des que vas a l'escola d'idiomes, no hi ha Déu que t'entenga. Au, no t'enfades i passeu a la taula, ja teniu el tapet i la baralla preparats per jugar.

Abans que els cremaets arriben a la taula, els membres de la colla sortegen les parelles de la partida de guinyot amb la tradicional tirada de reis. Tombatossals i Cagueme són la primera parella. La infanta Inés i Bufanúvols la segona. Arrancapins, Tragapinyols i el Rei Barbut s'han quedat de *mirons*, actors que no poden faltar en tota partida què és com cal.

La partida comença fort, en la primera jugada Tombatossals talla amb un *triomfet* una basa que no tenia cap mena d'interés.

Redéu!, un cepet! – comenta Arrancapins mentre remena el cremaet.

Què no recordes que el guinyot l'inventà un mut? – comenta malhumorat Tombatossals conscient que, amb l'apunt, s'havia

esfumat la possibilitat que Bufanúvols li regalara una *brisca*.

Tombatossals i Cagueme estan tenint una vesprada prou bona i com són de riarella fàcil quan guanyen, fins i tot imiten el moviment del ninot amb forma de corb del conegut ventríloc de la televisió.

"Toma *moreno*" – Criden i mouen els malucs els dos alhora.

Però les cartes són molt punyeteres i a mitjan vesprada han canviat de mans i han acabat perdent la partida. Sona la musica dels Llauradors en la colla del Rei Barbut, és la senyal que arriba l'hora de tancar.

Escolteu la cançó que sona: "... la partida s'ha acabat, pagareu els cremaets que Bufanúvols i jo vos hem guanyat" – Diu la infanta Inés, esbotzant un somriure i seguint el ritme de la cançó de la rondalla castellanenca dedicada a la baralla.

Finalitzada la vesprada, la colla torna a l'alqueria per acabar d'arreglar-ho tot. Com que El Rei Barbut no volia que es fera de nit amb tot per plegar, feia una estona que hi era i, fins i tot, l'havia donat temps a escurar el paelló i penjar-lo d'una branca de la perera perquè s'eixugara.

No he dit jo que no em tocaveu el paelló, per què l'heu netejat ja? – diu Tombatossals rient-se, en adonar-se que ja estava net.

Ha ha ha ha!, tu sempre ho dius però no arribes a netejar-lo mai. No sabem com t'ho fas! – riuen la resta seguint-li la broma.

I així, a poc a poc, es va enfosquint el dia i és l'hora de tornar a casa. Cal preparar-se per dilluns on el despertador i el treball transformaran els moments viscuts en un encantador record.

3º- La invasió

Enrique Maso Andrio

Els núvols, amenaçadors i enfurits, amb el seu carregament d'aigua, es disposen a bombardejar la ciutat de Castelló. Comencen a caure les primeres gotes. L'aigua, en aquest cas, és inoportuna i maligna. Els espectadors del Pregó es veuen obligats a traure els paraigües i els impermeables. Sembla que la gran tempesta és inevitable però, de sobte, apareix un salvador, Bufanúvols, davant de l'algaravia i els aplaudiments de la gent. Els contendents, després d'un intercanvi de mirades desafidores, es disposen a combatre.

Comença la lluita!

Però, la millor guerra és la que no succeeix, per això, fa uns dies, davant la mala previsió meteorològica, les reines de les festes, han complert amb la tradició o, més ben dit, amb la superstició de portar ous a les monges clarisses de Vila-real, amb la intenció d'evitar que els núvols envaïsquen Castelló. També han resat a la Mare de Déu del Lledó i han encés uns ciris, a l'interior de la Basílica. Però ni la intervenció divina ni la humana poden impedir la borrasca que, com a tirana, vol sotmetre la tranquil·la i afable ciutat de la Plana.

Ara per ara, donada la situació, la tercera carcassa, l'anunciadora del començament del Pregó, retarda el seu avís. Les carrosses romanen mudes i immòbils al carrer Sant Roc i els participants de la Cavalcada, esperen intranquils, nerviosos, amb el cor accelerat i l'ànima encongida.

De sobte, els integrants de la Colla del Rei Barbut, inicien la conjura. Alcen els seus gegants, enarboren la bandera de la

rebel·lió i enfervoreixen els ànims dels festers. A la Colla els segueixen els tabalets i les dolçaines de la Colla de Dolçainers i Tabaleters de Castelló. Els Moros d'Alqueria s'uneixen amb les seues filaes. L'Aljama solta a les seues oques, per mandat de l'Adelantat. Els Cavallers Templers toquen els seus bombos i la Germandat dels Cavallers prepara a Na Violant al costat del Rei en Jaume, mentre es mobilitzen els pirates de la Colla Bacalao. A poc a poc, com en un efecte dòmino, se sumen tots els grups provincials, els locals, les gaites, les reines i, fins i tot el pregoner, que comença a cantar els versos de Bernat Artola.

L'admirable escena, molt emocionant, infon ànims a l'esgotat Bufanúvols, que estava debilitant-se amb la lluita, davant de l'avanç implacable de la furibunda borrasca. El nostre superheroï, gràcies al coratge dels participants del Pregó, trau forces de flaqueza, s'envalenteix i comença a bufar, a bufar i a bufar.

El cel comença a obrir-se. Els primers raigs de llum transformen els paraigües en ulleres de sol, les carasses de pesar en amplis somriures. La gent, que desborda felicitat, pren de nou el carrer, al so de la música de colles i xarangles.

Al remat, gràcies a l'heroïtat del nostre amic protector i a la força festera, la democràtica ciutat de Castelló la Plana, aconsegueix fer front a l'invasor i que retrocedisca la tirana tempesta. La festa ha guanyat la partida! Esclata, en el cel ras, la tercera carcassa. Comença la Cavalcada del Pregó. Vítol, vítol, vítol!!!!

2024

1º- L'empremta d'un gegant

Wenley Montoya Traver

Lo nou jorn ja s'apropa majestuós i bell. Lo sol, amb les primeres clarors de coure, besa la planícia endormiscada...

De sobte, sent una remor que interromp el fil dels meus pensaments. Deixe els estris d'escriptura al banc on sec i alçant la vista, contemple l'estàtua que em mira des de la seva talaia de cent cinquanta-tres pams.

—Encara recorde la vostra alçada, —li dic adonant-me que just fa una setmana que vaig llegir Tomba-Tossals.

—I d'esquena, quaranta-nou, —em diu amb apaivagadora veu el gegant.

Mire al meu voltant i m'adone que no hi ha testimonis de l'inusual fet. El *galifant* acaba de parlar-me!

—Bon dia tingueu, puc preguntar què esteu fent assegut en la solitud d'aquest nou jorn?

—Estava provant d'escriure amb l'estil de la novel·la que descriu les vostres aventures, —li responc encara incrèdul.

—D'això fa un munt d'anys. Ara vet aquí que soc presoner d'aquest cos de ferro que no em permet ni tan sols fer un pas de puça! Potser voldrieu fer-me mercè d'acomplir un meu desig, —va dir Tomba-Tossals. —Volgués saber què roman de les meves gestes, si los meus esforços en aquestes contornades han transcendit lo temps. Lo meu cor i lo cor del meus companys que veieu retin-guts més enllà en llurs propis cossos de ferro, deleren saber si perviu el fruit dels nostres gegantins treballs.

—Pregunteu el què vos vinga de gust i jo faré el que podré per donar-vos satisfacció.

—Doncs feu-me mercè de dir què ha estat d'aquell pinar ombrívol que, de la meva ma, va ser plantat a la vora de la mar.

—Senyor, el pinar encara hi és per donar fresca ombra però, ja no llepa les onetes. Aquells amens espais són a hores d'ara ocupats per dependències d'un gran port

sorgit dels braços que Vos vàreu crear per abraonar amb tendresa la Serena de la Mar.

—I què em dieu de les delitoses terres de marjal, verdes i rialleres, regades per l'aigua de les sèquies per mon braç redreçades?

—Vos he de dir que parleu d'un paradís minvant llançat a perdre pel progrés i la manca d'enteniment de la gent d'aquest segle.

—I les illes que vàrem conquerir per la Princesa i que tanta sang estimada van costar, què ha estat d'elles?

—Allà estan, igual de pelades que aleshores. Ara hi ha un far per orientar les naus enmig de la foscor de la nit i a l'estiu, la seva pau es veu torbada per grups organitzats de gent que encuriosits, les volen visitar.

—I de lo cim on arrelava lo inexpugnable castell de lo Rei Barbut, què esdevingué?

—Allà rau encara altiu i orgullós del seu passat i cada any, la gent del pla retorna-hi per fer memòria de llur origen, —vaig dir—. S'hi mengen llonganisses, truita amb faves i figues albardades.

—Em reconforta escoltar vostres paraules car elles m'assabenten de que lo nostre treball no va ser fútil, tot i que hi haja gent de mesquina condició que el vulga malbaratar.

—I de ma mare, què en sabeu? —amollà de sobte—.

—De vostra mare vos he de dir que acull al seu caliu un munt de casetes on famílies viuen felices gaudint del bell entorn i albirant de lluny la blavor de la mar.

—Ja no em cal saber res més, per Sant Cristòfol!. Lo meu cos de ferro és, no lo meu cor. I aquest roman ja en pau amb les noves rebudes de lo vostre generós ajut. —Torno feliç a la Cova de les Meravelles. Vos, jove lletraferit matiner, retorneu als vostres escrits i recordeu quan escrigueu: bon pit bon cà-nem!

2º- La verdadera llegendade la baixada al pla

Enrique Maso Andrio

La lluna estava amagada, atemorida per la nit fosca, com una gola de llop. Amenaçava tempesta. El cel rugia i el baluern retronava en el castell, sobresaltant els cors dels seus habitants i de Cagueme. Els pobladors del Castell Vell dubtaven si mamprendre el camí o no. Només l'arennga de Tombatossals i la companyia de la conlloga els va animar a iniciar l'aventura. Començava la baixada al pla.

Malgrat que la frontera del domini musulmà s'allunyava cap al sud de la península, existia un jove rebel que no renunciava a la grandesa d'un imperi, ara en declivi. Harb al Rahman era el capitost de la revolta musulmana. Posseïa un grup d'aguerrius fanàtics, que realitzaven escaramusses en territori cristià i eren un mal de queixal per als xicotets poblats d'"infidels".

Els habitants del Castell Vell, després de la concessió del Privilegi de Trasllat atorgat pel Rei Jaume I al seu lloctinent en el Regne de València, Ximén Pérez d'Arenós, havien triat el lloc de la plana on assentar-se i portaven unes jornades preparant la seua partida. Una missiva va fer tremolar els fonaments del castell i els seus ocupants: "S'ha albirat, per les muntanyes pròximes, un campament musulmà que poguera ser el d'Harb al Rahman". La notícia va esculpir la por en els rostres dels vilatans, va fer fallida la seua voluntat i va paralitzar els seus plans de marxa. Reunits en assemblea, van decidir buscar ajuda.

Tombatossals va arribar i la seua imponent presència i la companyia dels seus amics va tranquil·litzar els habitants del castell. Els vilatans els van explicar els seus

plans, així com l'amenaça que planava sobre ells, per culpa del capitost musulmà i els seus terribles sequaços. El gegant va tramir una estratagema: baixarien de nit, a l'empara de la foscor, amb ell i la seua conlloga com a exèrcit.

Tot estava disposat. No obstant això, eixa nit, la terrible tempesta era un mal auguri. Tombatossals va arengar el grup i va donar el senyal de partida. L'expedició, proveïda amb canyes, gaiats i lluminosos fanals va emprendre la marxa, que obria Arrancapins i buidava el camí al seu pas. A continuació, anava el colossal gegant i després la primera part de la comitiva. Els seguia Cagueme que portava en la cintura cordes i als extrems nugats els xiquets i les xiquetes. Estes resultaven d'allò més graciós, amb el seu bellugueig infantil. Com a escorta dels xiquets anava Bufanúvols, que no els perdia de vista. Darrere d'estos, la segona part del seguici i al final Tragapinyols, tancant el grup.

La particular serp de llum, baixava zigzaguejant cap a la planura. De sobte, la sinuosa formació es va trencar davant del sobtat atac d'Harb al Rahman. A l'ordre de Tombatossals, l'expedició es va tancar en cercle, en posició defensiva. Cagueme es va refugiar en el centre, amb els xicotets. Arrancapins, va llançar arbres per l'avantguarda. Bufanúvols va bufar un gran vendaval que va frenar l'envestida per ambdós flancs. Tragapinyols va disparar les seues destructives ràfegues per la reguarda. Per l'altre costat, Tombatossals, amb la seua força descomunal, arremetia contra l'enemic que superava la primera línia. La batalla va ser atroç, però va tindre un final feliç. Al Rahman, derrotat, es va retirar humiliat, capcot i malferit.

Per fi, gràcies a Tombatossals i a la seua conloga, l'expedició va arribar a la Plana per a assentar-se. Els nostres herois, amb la satisfacció del deure complert i amb

l'agraïment infinit de les gents, es van acomiadar per a continuar amb noves aventures.

Llegenda o veritat, jo ja ho he contat!

3º- El preu de la immortalitat

Constatino Pons Badia

Ser part d'una llegenda no és tan senzill com la gent es pensa. Sobretot el dia a dia. El preu que has de pagar per la immortalitat esdevé de vegades fatigós i una mica feixuc.

El fet és que, malgrat les contingències pròpies del temps que passa i no passà, continuem envellint. Tombatossals pateix de mal d'ossos i du l'esquena encorbada. Camina amb certa dificultat i de vegades s'ha d'apuntalar a alguna pedra per a estirar-se i descansar les cames. Per a un gegant la humitat no és gens bona i ací, al cau de la cova de les Meravelles, sempre fa fresca i sovint la fredor se li escola camals amunt. És cert que de tant en tant, eixim fora al solet i prenem alguna cosa de calent perquè dintre de la cova és incòmode cuinar, sobretot pel fum i la foscor.

Des del record més amorosit, vàrem complir amb noblesa i lleialtat el desig més íntim del nostre amic el Rei Barbut quan mirava les terres ja conquerides al si del Castell Vell: tornar a convertir el terme de la Plana en un oasi bell i exuberant, on els fruits i les flors es cultivessen en abundància. I on l'arbreda sembrada a colps de falç i lligona tinguera prou aigua per a assaonar la terra, lliure a la fi de serps i malura.

Les coses es van complicar. D'això no hi ha dubte i vàrem passar tota mena de desventures i peripècies. El príncep de Garxolí del Senillar no ens ho va posar gens fàcil. Finalment, van lluitar davant els habitants de les Illes Columbretes i van vencer, encara que en eixa amarga victòria vam perdre

al nostre estimat Cagueme a més d'altres companys i benvolguts amics. Però, de tot això fa ja tant de temps!

El cas és que ens hem fet vells, vells de solemnitat. Des de la pandèmia a aquesta part, a la carrera. No obstant això, tothom sap que estem vius. No és un secret per ningú, però la gent ens deixa tranquils i els ho agraim. Encara que Cagueme va faltar, Tragapinyols, Bufanúvols i jo mateix, Arrancapins, anem fent el que podem amb les forces justes que ens resten. Des de Castelló pugen cada setmana una colla de bona gent fidels al Rei en Jaume. Es coneix que per torn, preparen el menjar i ho fan molt bé. Arròs amb fesols i abadejo, olleta de la plana, un bon caldo de fideus i alguna figueta albardada o un pastisset de moniato per això matar el cuquet del dolç.

Quan arriba l'estiu, el nostre amagatall és un indret fresquet i acollidor, així que hem organitzat des de fa una dotzena d'anys, classes de repàs per als alumnes més despistats. Ací acudissen els rebesnets de l'avi Masés, els nebots del conseller de Benadresa i altres xiquets i xiquetes, hereus de tan grans personatges.

La història és la nostra especialitat encara que sovint pequem d'ironia i indiscreció. És el que té haver viscut un munt d'aventures i esdeveniments.

Pàg. 1/2

El nostre estimat En Josep Pasqual no va reparar en el seu moment, que els déus i els herois tenen també dret a desaparèixer del mapamundi del món, perquè en el mapamundi dels afectes ja som eterns.

PINTURAS TÉRMICAS CON ALTA TECNOLOGÍA EN AISLAMENTOS

DISTRIBUIDOR OFICIAL:

Tel: 964 20 85 99
administracion@pedrodeza.com

www.suberlev.com

Restaurante **Lo de Pepe**

Especialidad en tapas y cocina de mercado
¡Y disfruta de nuestra terraza!

info@lodepepecastellon.com
www.lodepepecastellon.com

C/ Escultor Viciano, 13 — Castellón — Tel.: 964 72 37 87

El arroz
que te gusta
en tu Café favorito

www.cafe56.es

964046781 | Avd. Rey Don Jaime nº 56

Les nostres imatges

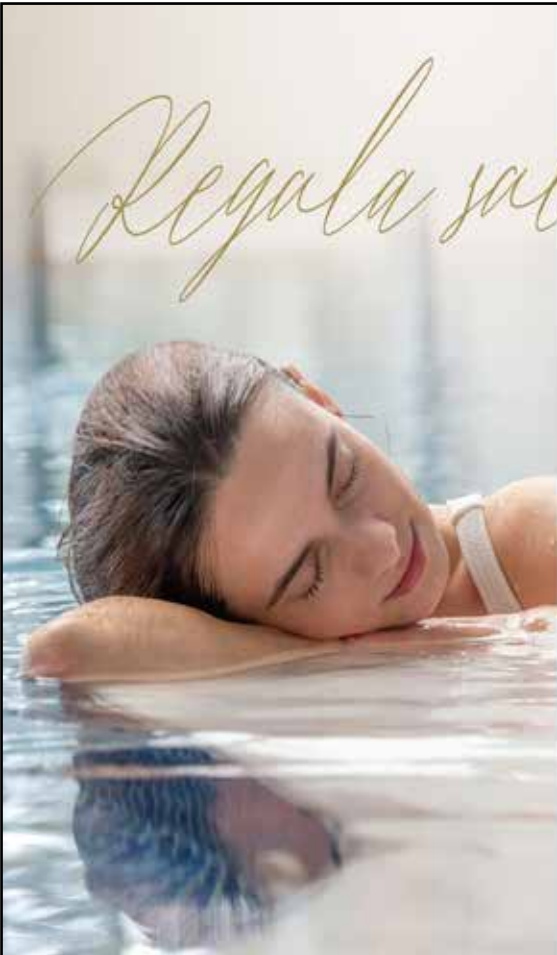

Labelcas, s.l.

Etiquetas adhesivas
Marcaje industrial
Aplicadoras de etiquetas

Avda. Chatellerault 11 bajos 2-3
Tel: 964 26 01 53
Fax: 964 22 83 06
Castellón 12005

Departamento comercial
comercial@labelcas.com
Telf. 601 33 02 88

Regala salud y belleza

PALASIET THALASSO-CLÍNICA Y HOTEL

En Palasiet encontrarás el plan perfecto: talasoterapia, masajes, fisioterapia, programas de pérdida de peso, nutricionista, entrenador personal... tratamientos estéticos faciales o corporales, todo bajo supervisión médica. Palasiet, tradición e innovación en medicina integrativa.

PALASIET
THALASSO-CLÍNICA Y HOTEL

C/ Pontazgo, 11 - Frente Playa Voramar - Benicàssim (Castellón)
Tel +34 964 300 250 · www.palasiet.com

Programació musical Les Aules

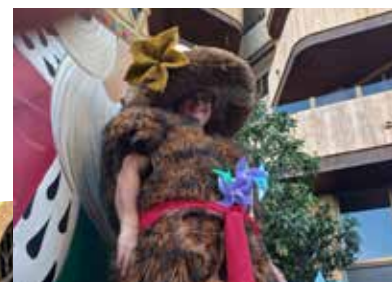

Campionat de futbolí

PANADERÍA - PASTELERÍA - CAFETERÍA

Cheers

C/. Herrero, 28 bajo

C/. Jover, 32

(Esquina Casalduch)

652 611 434

cafeteriacheers.es

12005 Castellón

Programació

MONFORT
CHARPA Y PINTURA

TRABAJAMOS CON TODAS LAS ASEGURADORAS

 POL. IND. ESTADIO CASTALIA,
NAVE 52
12004 Castellón

 669807900
 monfortcup@gmail.com

SANTAGLORIA®
Coffee & Bakery

*Les desea unas felices y dulces
Fiestas de la Magdalena*

Avenida Rey Don Jaime, 12 Bajo - Castellón - 964 195 528

PROGRAMACIÓ

MAGDALENA 2024

COLLA DEL REI BARBUT

DIVENDRES 1 MARÇ

21:00 h.

En els salons del Casino Antic, recepció del Grup Jacaranda, Voladoret d'Or 2024; Regina de les festes, autoritats, socis i convidats

21:30 h.

Sopar i entrega del Voladoret d'Or 2024 al Grup Jacaranda. A continuació "Ball i festa" als salons del Reial Casino Antic de Castelló

DISSABTE 2 MARÇ

12:30 h.

"La baixà del Rei Barbut"

Obertura del cau de la COLLA DEL REI BARBUT y

MAÑANEO DEL REI BARBUT: Obertura de la carpa de la Plaça de les Aules amb la actuació de la orquestra LA KINKY BAND

13:30 h.

Dinar al cau de la Colla per a tots els participants en el Pregó, servit per Mesón los Alfares

*Damm i Fuente Líviana
amb la
Colla del Rei Barbut*

Estrella Damm

CERVEZA MEDITERRÁNEA

AGUA MINERAL NATURAL

i desítgem unes bones festes

16:00 h.

Participació dels socis de la COLLA DEL REI BARBUT en el Pregó 2024

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, a la Plaça de les Aules amb la actuación de LA KINKY BAND

22:30 h.

Sopar al cau de la colla, servit per Mesón Los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules actuación de la Orquestra CENTAURO

DIUMENGE 3 MARÇ

8:30 h.

Desdejuni en la Tasca de la Colla amb figues i barretxa

9:00 h.

Eixida amb la Romeria de les canyes fins l'ermitori de la Magdalena

10:30 h.

Recepció en el Mas del Moro Llopis amb degustació de torrà de carn pel magnífic chef Traver i pintxes

Dra. Johissy Briones Estébanez

Especialista en Angiología, Cirugía Vascular y Endovascular
Nº Colegiada: 12/4619777

dra.briones@vascularcastellon.com

 610 736 702

**Tratamiento de patología arterial,
venosa, linfática y pie diabético**

Especialista en tratamiento de varices y arañas vasculares
Cirugía mediante endoláser y esclerosis con microespuma

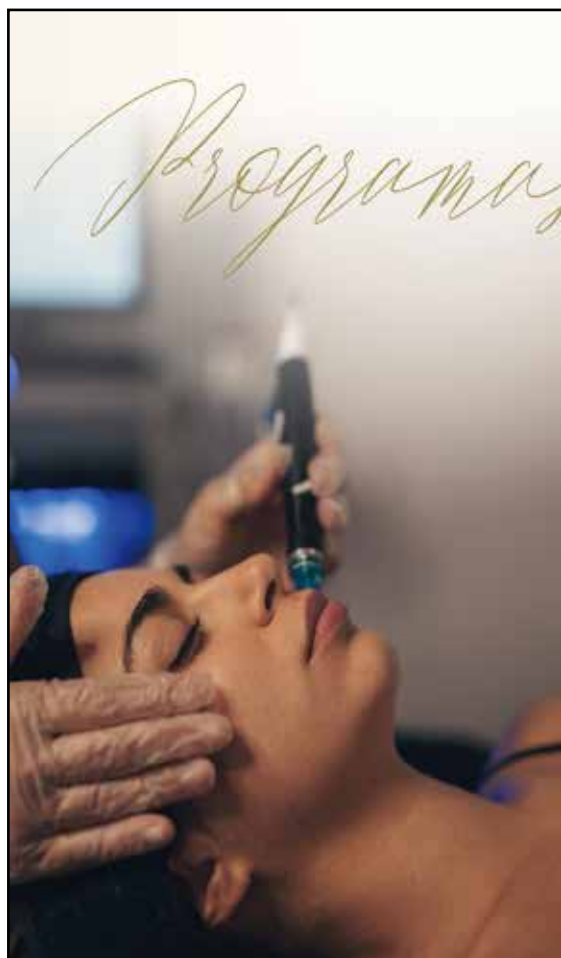
Pl. Hernán Cortés, 1 Entlo.
12001 Castellón
964 199 222

Maria Rosa Molas, 25
12004 Castellón
964 72 60 00

Adeslas

Av. Barcelona, 19
12004 Castellón
964 25 28 88

Programas Palasiet

PALASIET THALASSO-CLÍNICA Y HOTEL

Programas con o sin alojamiento: Medicina integrativa, medicina estética y capilar, análisis clínicos, fisioterapia deportiva y rehabilitación, nutrición y dietética, entrenamientos físico-deportivos, talasoterapia, estética corporal y facial, masajes, terapias orientales y actividades físicas y de relajación. Palasiet, tradición e innovación en medicina integrativa.

PALASIET
THALASSO-CLÍNICA Y HOTEL

C/ Pontazgo, 11 · Frente Playa Voramar · Benicàssim (Castellón)
Tel. +34 964 300 250 · www.palasiet.com

15:00 h.

Paelles a la Plaça de les Aules per tres equips del millors chefs especialistas de la Colla
Posteriorment, tardeo en el local

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, a la Plaça de les Aules amb la actuació de LOS SIMPLES

21:30 h.

Sopar al cau de la colla, servit per Mesón Los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules actuació de LOS RESILIENTES
DJ

DILLUNS 4 MARÇ

9:45 h.

Concentració dels participants en el Pregó infantil al carrer Sant Roc de Castelló, cantó Càritas

10:00 h.

Participació de la COLLA DEL REI BARBUT en el PREGÓ INFANTIL 2024

13'00 h.

VERMUT DEL BARBUT en el local, amb la actuació de Juanjo Carratalá

ASESORÍA INTEGRAL DE EMPRESAS

C/ Navarra, 89 bajos 12002 Castellón

Tel 964 24 21 22

e-mail: castellon@adade.es

ADADE CASTELLÓN, S.L.

BCL
Bulk Cargo Logistics, S.A.

Puerto de Castellón - Muelle de la Cerámica

Telf. 964 73 71 13 - Fax. 964 73 71 14

12100 Grao - Castellón

PACO ROCA
sastrería

15:00 h.

A les Aules dinar per a socis i convidats servit per Mesón Los Alfares

17:00 h.

Festa Infantil per a tots els xiquets i xiquetes de Castelló: <<VESPRÀ BARBUDA>>

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb la actuació de MALAIDEA

21:30 h.

Sopar al cau de la colla, servit per Mesón Los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb la actuació de VUDÚ DJ

DIMARTS 5 MARÇ

9:00 h.

Convocatoria a tots els socis en el 'Parc del Jocs tradicionals' del Segón Molí, per ajudar en el concurs de paelles. Esmorzar per als treballadors

12:00 h.

XXXIII CONCURS DE PAELLES INTERCOLLES, organitzat per la COLLA DEL REI BARBUT

14:15 h.

Visita de la Regina de les Festes i la seua Cort d'Honor al XXXIII CONCURS DE PAELLES INTERCOLLES

14:30 h.

Dinar de la paella monumental del REI BARBUT per a tots els socis, acompanyants, amics, col·laboradors i patrocinadors

15:00 h.

Lliurament dels premis del XXXIII CONCURS DE PAELLES INTERCOLLES de la COLLA DEL REI BARBUT

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb l'actuació musical de KASPAROV

21:30 h.

Sopar al cau de la Colla, servit per Mesón Los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules actuació de ROCKOLAS
DJ

DIMECRES 6 MARÇ

9:30 h.

En el cau de la Colla, 'Esmorzar al Rei Barbut' per Toni Paco Cros, Vicent García i el seu equip: Ous fregits, sardina de bota, tomata i pebrera.

Us desitja
Bones Festes

C/ Cerdán de Tallada, 77
Castelló
964 20 32 78

Avd. Dr. Clara, 36
Castelló
964 21 31 94

C/ Enmedio, 5
Benlloch
964 33 92 24

SUMINISTROS DE HOSTELERIA
E HIGIENE INDUSTRIAL

Comercial
ABADIA
· desde 1992 ·

964254297
www.comercialabadia.com

**L' AUTÈNTIC ARRÒS DE
VALÈNCIA AMB
DENOMINACIÓ D' ORIGEN**

www.arrozdacsa.com

13:00 h.

VERMUT DEL BARBUT en el local, amb actuació de Juanjo Carratalá

15:00 h.

A les Aules, dinar per a socis i convidats, servit per Mesón Los Alfares

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb l'actuació musical de VANHOREN BAND

21:30 h.

Sopar al cau de la Colla, servit per Mesón los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb la actuació de GRUPO VIRAL
DJ

DIJOUS 7 MARÇ

9:30 h.

En el cau de la Colla, 'Esmorzar al Rei Barbut': Suquet de polp

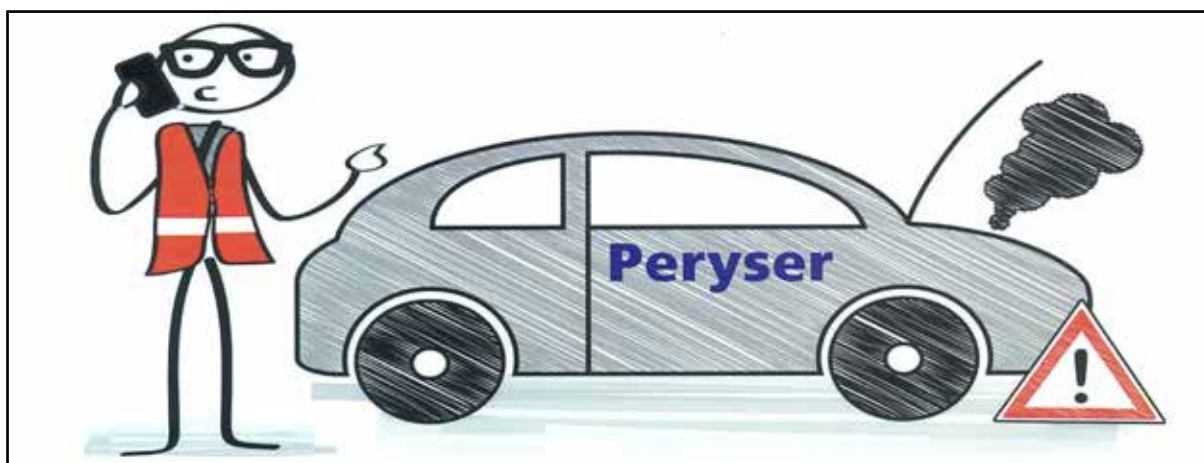
13:00 h.

VERMUT DEL BARBUT en el local
SHOW COOKING a cargo de GRUPO GASTRONÓMICO DE PEÑÍSCOLA

15:00 h.

A les Aules, dinar per a socis i convidats, servit per Mesón los Alfares.

José Pascual Vilar
Calefacción - Fontanería
Servicio 24 h.

601 015 680
planabaixa07@gmail.com
 L'escorredor, 52
 12530 Burriana (CS)

 Calefacción
y calderas

 Calentadores
y termos

 Todo tipo de
instalaciones

 Servicio
24 Horas

 Comunidades

 Piscinas

CLINICA DENTAL
ROCIO TENA

Os esperamos en:
 C/ PELAYO nº9 (entlo. A)
 CASTELLÓN
 Tel. 635710271

**¡ FELICES FIESTAS
 DE LA
 MAGDALENA 2024!**

110

COLLA DEL REI BARBUT

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb l'actuació musical de SIN BIKINI

21:30 h.

Sopar al cau de la colla, servit per Mesón los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb la actuació de THE LORIAN
DJ

DIVENDRES 8 MARÇ

9:30 h.

En el cau de la Colla, 'Esmorzar al Rei Barbut': Costella amb cigrons i embutits

13:00 h.

VERMUT DEL BARBUT en el local, amb actuació de Juanjo Carratalá

15:00 h.

A les Aules, dinar per a socis i convidats, servit per Mesón Los Alfares.

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb l'actuació musical de TRIBUTO LOQUILLO

FUNDACION
DAVALOS • FLETCHER
“LA FUNDACION DE CASTELLON”

CINEMA
RESTAURANTE

21:30 h.

Sopar al cau de la colla, servit per Mesón Los Alfares

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb la actuació de JARANA
DJ

DISSABTE 9 MARÇ

9:30 h.

En el cau de la Colla, 'Esmorzar al Rei Barbut': Sorpresa 'Serena de la mar'

12:30 h.

MAÑANEO DEL REI BARBUT, a les Aules amb la actuació musical de RESILIENTES

14:30 h.

A les Aules, dinar per a socis i convidats, servit per Mesón Los Alfares.

15:30 h.

Repartiment de rams i eixida per assistir a la OFRENA DE FLORS a la MARE DE DEU DEL LLEDÓ

18:00 h.

TARDEO DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb l'actuació musical de GRUPO FIVE

PLAYAS DE CASTELLÓN

club atletisme

ENTRENAMIENTO PERSONAL · ACTIVIDADES DIRIGIDAS
ACONDICIONAMIENTO FÍSICO · FISIOTERAPIA
READAPTACIÓN DE LESIONES
NUTRICIÓN · PODOLOGIA

INFO@OHCENTER.ES · C/ LA LUNA 3 · 12005 CASTELLÓN
TELF. 964 631 060 · WWW.OHCENTER.ES

21:30 h.

Sopar al cau de la colla, servit per Mesón Los Alfares.

23:30 h.

REVETLLA DEL REI BARBUT, en la Plaça de les Aules amb la actuació de la ORQUESTRA LA VIVA
DJ

DIUMENGE 10 MARÇ

14:00 h.

Paelles a la Plaça de les Aules per tres equips del millors chefs especialistas de la Colla
Posteriorment, tardeo en el local

20:00 h.

Despedida a la tasca del REI BARBUT ... ¡ fins l'any que ve !

21:30 h.

¡¡ MAGDALENA VÍTOL !!

Els actes de la programació podran veure's alterats segons la situació del moment.

BON PIT, BON CÀNEM !

IMPRENTA ROSELL

POL. PI GROS II, NAVE 37
12005 CASTELLÓ
T. 667 741 311 - 610 903 349
imprenta@imprentarosell.com
www.imprentarosell.com

Fins l'any que ve

Bon pit, bon cànem!

LA COLLA DEL REI BARBUT

(Marxa festera)

Hem baixat de la muntanya
guardó de la nostra llar,
per festejar la diada
que pregona el Campanar...

Hul, per totes les contrades
de la nostra llar pairal,
ressona el crit de la festa
d'un Castello lliberal...

L'aigua, de la Rabassota;
l'aborço, de la Salut;
el margalló, de la Mola;
el millor Rei, el Barbut...

Hem baixat de la muntanya
on s'enlaira el Castell Vell,
per combolar la diada
de Castelló de Fadrell...

Vítol, vítol, vítol...

M. P. S.

